

Fiyatı : 10 Kş

AKSU

SAYI:
22-6

GİRESUN
HALKEVİ

Halkevinden:

Müzikal Eserler Hakkında :

Halkevlerinin müzik çalışmalarına hız vermek düşüncesiyle C. H. P. genel sekteterliğin göndermiş olduğu tamimi aynen okuyucularımıza sunuyoruz :

Cumhuriyet halk partisi , Halkevlerinin musikî çalışmalarına yeni bir hız vermeye karar vermiştir, İlk olarak ele koro çalışmaları alınacaktır. Koro ve ses faaliyetini esaslı bir surette başarmak için bir (ses ve koro reperetuvarı) meydana getirmek lâzım olduğuna göre Cumhuriyet halk partisi, Kompozitörlerin bu neviden eserlerini, teşkil etmiş olduğu jüride tetkik ettirecek, muvafık olanları, telif hakkını vererek alacaktır. Telif hakkına mukabil eserlerin parti ve halkevi gayeleri için bastırma, plaklara ve filime alma hakkı partiye ait olacaktır .

İstenilen eserler şunlardır :

1 — Halk türkülerinin armonizasyonları :

Türküler iki yoldan armonize edilebilir :

A — Sâde armonizasyon

B — Tevsi'li armonizasyon

sade armonizasyonda türkü bir defa armonilenmekle iktifa olunur. Türkünün muhtelif güfteleri hep ayni şekilde söylenir .

Tevsili armonizasyonda melodinin her tekrarı yeni bir armonileme şekli arz eder. Bundan başka bilfarz türküye bir başlangıç bir enterlüt ve bir final ilâve olunur, veya melodi bir tam olarak alınır . Ve bunun üstüne variyasyonlar yapılır .

İstenilen şekiller şunlardır :

İki sesli türküler sade veya tevsi'li
Üç „ „ „ „ „
Dört „ „ „ „ „
Ses ve Piyano için armonizasyonlar sade veya tevsili,
Koro „ „ „ „ „
Ses ve oda musikisi „ „ „
Koro „ „ „ „ „
Ses ve orkestra için „ „ „

2 — Şarkılar ve marşlar :

Bu şarkılar ve marşlar piyano refakatiyle veya yalnız koro için olabilir. Piyanolu oldukları taktirde koro için de tanzim edilmeleri lâzımdır .

Bunların dışında Kompozitörlerin Lied gibi ses için veya koro içinde orjinal kompozisyoalar istenilmektedir .

Eserler bir mektüpla birlikte Ankarada Cumhuriyet halk partisi genel sekreterliğine gönderilmelidir .

Sayı : 22 - 6
Cilt : II

Yazı İşlerine Bakan
SALİM SÜHA GÖKSAN

Temmuz - 940

A K S U

GİRESUN VE ÇEVRESİ HALKEVLERİNİN DERGİSİ

Konuşma :

1940 ın Edebiyatı

Yazan: Salim Süha Göksan

Tekniğin , kültürün ve medeniyetin memleketi güzel ve mâmur Avrupa , bu gün kandan ve ateşten bir facıa sahnesi halindedir ... 1940 yılı bu ... dünyanın harabe oluş tarihi ...

Dört bin tankın bir anda saldırışı , binlerce tayyarenin yıldırımlar yağdırışı , milyonların her an eriyen fakat eridikçe tekrar yığınlaşıp atılan kuduruşu , batı diyarlarında ayakta duran tek bir taş bırakmadı ... Havada ateş , denizde ateş, karada ateş ve nihayet uçsuz bucaksız kan ve ölüm manzaraları ...

Ne tuhaftır !.. Yaşamak ve refaha saadete kavuşmak için harikalar yaratan insanın kafa tası, bu gün kendi kendini mahvetmek için ne müthiş hamleler yapıyor !..

Yere serilen perişan Polonyanın yanına Norveçin şairane fiyurları, Holandanın zümrüt toprakları, Belçikanın zengin ovaları ve nihayet muazzam Fransanın bütün hudutları da birer tesbih gibi dizildi ...

Hügo'ların, Pastörlerin, Napolyonların vatanı Fransa ; asırların kasırgalarına asırlarca göğüs geren kahraman Fransa !... bu gün neden bir sabah ruzgârının önünde basit bir mum gibi sönüverdi?... 1940 ın şeameti mi bu ?...

Yıldızların , ışıkların beldesi , beldelerin ışığı ve incisi, güzel Paris, bu gün niçin saçlarından yakalanarak yerde sürüklenen bir kadın gibi sefil oldu ?... Bu da mı yılın uğursuzluğundan ?... Hayır ... Tarih öyle kaypak öyle güvenilmez bir sihirbazdır ki ;

Ne şeref ne şan ne şehamet ne de mazi tanır ... 20 yıl evelki zafer, 20 yıl her Fransızın damarında keskin bir içki gibi uyuşturucu bir haz halinde yaşarken, yirmi yıl önce sahayı mağlûp terk eden komşu, intikam kamçısının verdiği hızla alnının terini midesine akıtarak bu günü hazırlamış ...

1918 de biz de öyle değil miydik ?... Bu günkü Fransa tıpkı o günkü bizi andırmıyor mu ?.. Bu gün Londradan "Fransızlar Fransayı kurtarmak için etrafıma toplanın ...„ diye bağıran kahraman Fransız generalinin sesi, bizim içimize ve duygularımıza neden bu kadar hoş ve samimî geliyor ?.. Bir az onda bizim kahramanların sesine benzer bir ahenk sezer gibiyiz de ondan mı? Hürriyet ve istiklâle candan vurgunuz da ondan mı ?..

Her ne olursa olsun ; bu günkü Avrupa kasırgaları bize anlatıyor ki : hiç bir zafer neş'esi, milletin yaşamak enerjisini uyuşturmamalı, hiç bir zaman ferdin çalışma, vatan koruma kudretini za'fa uğratmamalıdır her zafer, yarınki zafer için emniyetli bir basamak olmalı, vatan hudutları her gün kalınlaşan bir zırh halini almalıdır ...

1940 ın edebiyatında, tank, tayyare miknatıslı mayn, deniz ejderleri zırhlılar ve nihayet ateş, kan ve ölüm sefaleti hâkim... Bu yılın rüzgârında yalnız bu nağme esiyor ... Fakat bu nağmelerin terennüm edileceği, bu rüzgârların alabildiğine esebileceği yerler ; zayıf iradeli, bozuk karakterli milletlerin yaşadığı toprakların üzeridir. Ruhunda kahramanlık, ve yaşama kudreti çelikleşen insanların barındığı hudutlardan 1940 ın şeameti giremez ... Girse de geldiği tarafa doğru eser... Misal mi ?. İşte:

180 milyonun , kafasını çarpıp geri yuvarlandığı 3,5 milyonluk yalçın Fin kayalığı ... Dünyaya bu ne şahane yiğitlik örneğidir ?...

İçimizden, hürriyetlerini kaybeden devletlere milletlere karşı çok samimî temenniler taşıyor ... İstiyoruz ki : onlara da büyük Mustafa Kemalin ruhundan zerreler karışsın ;.. İstiyoruz ki : onların bağrından da bir Dumlupınar yükselsin ...

Bu hisler tarihimizin şerefine idealimizin kudretine ne kadar uygun geliyor ...

Gül Hastalıklarile Mücadele

Yazan
Rasim Ekmen

Gülün hususiyeti gül fidanlarının bakımını, budanıp aşılanması ve şekilleri hakkında geçen nushadaki yazımızda izah etmiştik. Bu yazıda da tekrar söyliyelimki çiçeklerin kıraliçesi diye anılan gülün hastalıklarından ve bu hastalıkların tedavi usullerinden bahsedeceğiz.

Gül, Nisan ve Mayıs aylarından itibaren süslenmeye hazırlanır. Genç yaprakcıklar, sürgünler ve goncalar vermiye başlar. Bu hal gülün bahçeleri tezyin için sarfettiği ilk enerjidir. Körpe yaprak ve sürgünleri eğer ona şekil verilmişse daha iyi tebarüz ettirir. Bu andan itibaren de, benliği sevgile dolu kutsî olduğu kadar sosyal bir varlık olmağa başlar. Çünki goncalar çiçeklenir ve çiçekler de etrafa renk ve kokular saçar.

İnsanlar aleminde olduğu gibi nebatat aleminde de her güzeli kıskanan menfi bir varlık bulunmaktadır. İlk yazımızda bütün güzellik hususiyetlerini saydığımız gülün de yegâne emici düşmanı (Püseron) denilen bitlerdir. Bu bitler güllere çok zarar yaparlar. fidanları kuvvetten düşürür, açacak çiçeklerin keyfiyet ve kemiyet bakımından düşük olmasına sebep olurlar. Hatta bazan goncaları açmadan bozarlar açmış olanları da tam rengini almadan çabuk soldururlar. Eğer bit istilasına uğramış güllerle vaktinde mücadele edilmezse fidanların kurumasına sebep olan diğer hastalıkların zuhuruna meydan verilmiş olur .

Püseronların Yaşayışı :

Püseronlar, ekseriya genç sürgünlerde, yaprakcıkların altında, goncaların saplarında diziler halinde sıralanır, gülün özünü emerek geçinirler. Renkleri yeşil veya esmerdir. Bazıları kanatlı bazıları da kanatsızdır. Bütün yaz çiftleşmeksizin ve yumurtlamaksızın milyonlarca yavru husule getirirler. Bu üreme sonbaharın sonlarına doğru (fena havaların yaklaştığını hissettikleri zaman) çiftleşerek mülâkkah kış yumurtası meydana getirmiş olmasındandır. Bu kışlık yumurtadan İlkbaharda kanatsız dişi Püseronlar çıkar ve milyonlarca yavru husule getiren esasta bunlardır . Hulâsa; Püseronlar bikri olarak pek çok ve çabuk tekessür ederler.

Mücadele nevileri :

Püseronlara karşı kullanılan ilâçların bir kısmı hazır yapıl-

mış olarak satılır. Bir kısım ilâçlar da daha kolay ve pratik şekilde sahipleri tarafından hazırlanır. Bu mücadelede kullanılan ilâçların bazıları şunlardır.

1 — Tütün suyu
2 — Acı ağacı ve arap sabunu mahlûlü
3 — Katakilla

İlâçların hazırlanması :

1 — Tütün suyu : Tütün yaprağı veya kırıntısından istifade edilerek hazırlanır. Tütün suyu, muhtelif şekillerde hazırlanır . Bazıları kaynatmağı tavsiye ederlerse bu usul kat'iyyen doğru değildir. En doğru ve pratik olarak şu şekilde hazırlanır :

Az miktarda ilâç hazırlamak için, bir gaz tenekesine su doldurulur, içine 2,5-3 kilo kadar tütün kırıntısı konur ve yirmi dört saat halile bırakılır. Ertesi gün posası süzülerek suyu ayrılır. Aynı posa bir teneke su içinde yirmi dört saat daha bırakılır ve tekrar süzülür. Bu ameliye üçüncü bir defa daha tekrarlanır. Her üç defada elde edilen tütün suyu birbirine karıştırılır. Bir kilo Arap sabunu diğer bir tenekede az miktarda su ile eritilir. (Arap sabunu bulunmadığı takdirde adi sabunda katılabilir.) Her iki mahlül karıştırılır. Bu suretle aşağı yukarı 50 kilo kadar ilâç hazırlanmış olur ki bu ilâç çok müessir olmasından başka kolayca da elde edilir. Tütün bulmak için de ya mahallin tütün fabrikalarına yahut da fabrika bulunmıyan yerlerde, ziraat dairelerine müracaat etmelidir.

2 — Acı ağacı arap sabunu mahlûlü : 100 litre ilâç hazırlamak için 1,5 kilo acı ağacı talaşı alınır, Akşamdan muayyen bir miktar su içine konur, sabahleyin bir saat kadar kaynatılır, acı ağacının tortusu ince bir tülbentle süzülür, yine muayyen bir miktar su içinde 2,5 kilo arap sabunu eritilir. Bilahare her iki mahlûl karıştırılır. 100 kilo oluncaya kadar üzerine su konur. Bu şekilde ilâç hazırlanmış olur. Bu ilâcın hususiyeti uzun zaman dayanması ve çok müessir olmasıdır.

3 — Katakilla : Hazır bir Avrupa ilâcıdır. Toz halinde bulunur. İlâcı kullanabilmek için sulandırılması lâzımdır. Kullanılacak su tatlı veya yağmur suyu olmalıdır. Az miktarda ilâç hazırlamak için, 10 litre suya 40 gram katakilla katılır.

Şöyleki ; önce katakilla bir kap içine konur; üzerine yavaş yavaş su dökülür, ayni zamanda yumurta çalkar gibir çalkanır. Bu suretle çok güzel ve müessir bir ilâç hazırlanmış olur .

İlâçların güllere serpilmesi :

Hazırlanan ilâçlar püsgürgeç aletile güllere serpilir. Yalnız ilâç alete konmadan önce karıştırılması lâzımdır. Püseronlar ekseriya yaprakların altında bulunur. Bunun için ilâç serpilirken çok iyi serpilmesine dikkat edilmelidir. Bilhassa yaprakların altı muhakkak ıslatılmalıdır. İlâ-

Tiyatro tenkidi:

Halkevinde (KÖR) Piyesi

Yazan: Ş. Tunay

Halkevimiz, bahardan beriye dört eser temsil etti. İkisini Rize, Trabzon seyahatinde, öbür ikisini de şehrimizde verdi. İlki, " Tırtıllar „ adlı güzel bir vodvil Halkevinde oynanılan ilk operet olmasına binaen çok uğraşılmış çok özlenilmişse de araya zelzele felâketi karışmak yüzünden bir fasıla girmiş ve başari umulduğu gibi olmamıştır. Biz burada sonuncu temsilde oynanılan " Kör „ piyesini değerleme ayarına vurmak istiyoruz.

Eski (Matbuat umum müdürü Vedat Nedim Tör) ün bu piyesinde vak'a dört kişi arasında geçer. Şahısların bu kadar az oluşu karşısında eser çok alâka verici ve tiplerin dördü de kahraman sayılacak ehemmiyettedir. Bahtsız, ezgin ruhlu bir koca, fedakâr bir kadın; müvesvis, kötü görüşlü bir amca, hodgâm ve düşkün ezem bir harp zengini.

Muharrir gerek yarattığı belirşik tiplerde gerek vak'anın tertibinde gerek lisanının edebî çeşnisinde o kadar özenli davranmış ki : Eserin seyredenlerce yaşanabileceğine güvenerek hareketli bir eser olması cihetine o kadar önem vermemiştir ve piyeste tek kusur budur.

Vak'a Erenköyde bir sayfiyede geçiyor. Köşkün, sahibi bir kaza neticesinde gözünü kaybetiiği için yarı maaşıyle tekaüde çekilen bir Üniversite öğretmenidir.

Karısı , kocası i ç i n şefkatle titreyen genç bir kadın. Zaman zaman kocasına kitap okumakla ve kolundan tutup onu komşu ziyaretlerine götürmekle oyalayor .

çla temas eden Püseronlar siyahlaşarak ölürler.

Bu ilâçlama bir hafta fasıla ile 2-3 defa tekrarlanır. Püseronlar güllerde görülür görülmez hemen ilâç tatbik etmeyi ihmal etmemelidir.

Püseronlarla mücadele etmenin diğer bir şeklide, onların tabii düşmanı olan gelin böceği (Coccinellidea), krep sineği (Chrysoma vulgaris) denilen böcekleri himaye etmek suretile yapılır. Çünkü krep sineği tırtılları ve gelin veya hanım böcekleri, Püseronların yumurtalarını yerler,

Saydığımız bu usullerden birinin tatbiki ile, uzun müddet emek sarfedilerek meydana getirilen fidanların randumanını alıp tam zevkini tadaçağımız sırada hastalanıp mahvolmasının önüne geçmiş olacağız.

Çocuk bakımına nekadar itina ediyorsak fidan bakımına da o nisbette itina etmeliyiz . Hele bu fidan bir gül fidanı olursa onun bakımında daha büyük bir zevk vardır, Çünki gül güzellik ve aşk semboludur. Her gül fidanında genç ihtiyar mutlak bir gönül masalı vardır.

Rasim Ekmen

Kadının dört çocuğunu bakmaya bir de hizmetçisi vardır. İyi yaşamıya alışmış bu aile kadını, yanan evinden aldığı kira kesilince düştüğü geçim sıkıntısını kocasından gizli tutmaktadır. Evden öteberiyi pazara gönderip sattırıyor.

Kocasının uğradığı felâketten sonra geçim darlığından şikayet etmenin ve baş vurduğu bu gibi acıklı çarelerden haberdar edişin, kadının bu hayatı artık çekilmez bulmaya başladığı kanaatini verebileceğinden çekiniyor. Zaten eşinin kendisine beslediği candan alâkada sevginin ve şefkatin payı ne nisbettedir, bunu görüp taketmek ihtiyacıyle kıvranan felaketzede koca bir de bu zan çukuruna düşerse ruhan dahe çok ezginleşecektir.

Karısının sevgisini aşk hararetinde değil' merhamet sıcaklığında bulmaya başlamıştır. Bu endişe, içini bir kurt gibi kemirmektedir.

Bu sıralarda cıvar köşklerden birine taşınan tüccar Bay Salih'ten amcabey fena halde şüphelenmekte, aile dostu sıfatıyle eve girip çıkmasından huylandığını ona anlatarak onda da bu şüpheyi uyandırmaktadır. Kadının, evi yandığından onu haberdar etmeyişini, ev eşyasından bir çoğunun pazara çıktığını, nihayet tıkırını değiştirmiyen bu gidişte Bay Salihin paraları rol oynadığını ona söylemekten çekinmiyor , halbuki : Kadının amcabeye vaziyeti anlattığı zaman ona verdiği cevap, tasarruf tavsiyesinden ibaret kalıyordu , ona yardım eli uzatmıyordu.

Yeğenine komşu dedikodularından bahsedip buna meydan vermemesini, bu adamı evine kabul etmemesini öğütlüyor buna karşılık felâketzede yiğen karısına olan itimadı dolayısıyle muhitin hiç bir telekkisine kulak asmayacağını, karısının uygunsuz bir hareketi görülemiyeceğini , kötü zan sahiplerinin, bir şey biliyorlarsa onu niye kendisine söylemeyip de arkadan arkaya söylediklerini ona soruyor. Bu lakırdıları ona getirip ruhunu tedirgin ettiğinden dolayı amcasını onlarla birlik görüyor. Bu sahnede dedikoduya karşı kör öğretmen, bir fikir bonbardımanı açarak amcasının taarruz ateşiyle gürliyen tabyalarını susturuyor. Geçici bir susmayla duraklıyan amca bey bu söylediklerinin kuru bir vehimden ibaret olmadığını ispat için fırsat kollamağa başlıyor ve nihayet bir kır dönüşünde kör koca Salih beyle karşılaşıyor fakat „ yalnız mısın ? " sualine kadın, „ yalnızım " diye cevap veriyor. Kocasını şüphelere salan amca beye hak kazandırmamak , kocasını üzmemek için bu yalanı söylemekte beis görmüyor çünkü zaten o saatte bay Salihten aile dostu sıfatıyle verdiği parayı kabul etmiş, bunu ona söylememek mecburiyyetine düşmüş bulunmaktadır.

İkinci perdede Bay Salih, yaptığı yardımın samimî bir duygudan gelmediğini ihsas eder bir tavırla kadını izaç etmektedir. " Zararı yok siz beni sevmeseniz de müsâde ediniz ben sizi seveyim. „ diyor. Bu söz kadını büsbütün sinirlendiriyordu. ((Bir kadının
“minnetini kazanmak zevki sana kâfi
“gelmedi mi? Artık beni borçlu, kendini
“alacaklı mevkiinde tutup rolünü değiş-
“tiriyorsun öyle mi?)) diyerek onu hacîl ediyor. O sırada kır kahvesinden gelen amca beyle körün karşısında düşülen vaziyetin müşküllüğü örtülemiyor. Zavallı aile babası, artık şüpheleri tahakkuk etmiş bir kocanın isyanlarile köpürmüştür. " Siz benim
“evimi daima benim bulunmadığım
“zamanlardamı ziyaret edersiniz? " Diyerek onu kovuyor.

Üçüncü perdede amca bey bu kadını boşamak hususunda yiğenini ikna ediyor. Kör, karısına: „ Gençliğini
“diyor, kör bir kocayla geçinmeye
“kimse seni mecbur edemez. Seni iha-
“nete sürükleyinceye kadar, bu nokta-
“yı düşünmemek suçundan dolayı beni
“affet. Bunu takdir etmekte geciktim
“sede işte şimdi bu hatamı tamir edi-
“yorum, ayrılmamız katî bir zarurettir„
Bu karar karşısında kadın isyan ediyor. ve " Ben, diyor, seni seviyorum,
“çocuklarımı seviyorum: senden ayrı-
“lamam. Salih beyden para aldımsa
“bu sadece bir dost yardımıdır. Ara-
“mızda başka hiç bir şey yoktur. bunu
“söylemeyip gizli tutmada maksadım
“seni üzmemekti elbette bir gün bu
“borcu ödeyecektik, Kaç kerre amcana
“müracatlarda bulundum . O daima
“bunlara sağır kaldı ve kendi kurun-
“tularını sana aşılamakla ailemizi yık-
“mıya çalışıyordu. Geldi, gitti; hep
“seni zehirledi. Ziyanı yok senin de-
“diğin olsun; boşa beni. Fakat müsaade et; çocuklara gene ben bakayım. Ben onları başka ele bırakamam bu evin hizmetçisi olarak kalayım,

Kör bu teminat karşısında karısını boşamaktan vaz geçip amcasına dönuyor: “Kocasının gönül rahatlığı ve çocuklarının saadeti için bütün sıkıntılara yalnız başına katlanan kadın kahramandır„ diye haykırıyor. Fakat bu kahraman kadın onu bir karı koca sevgisiyle değil de bir sıkıntıyı kayırır gibi sevmesine içleniyor. Böyle bir karı kocalığı erkek benliğine ağır buluyor ve intihar ediyor.

ESERİN OYNANIŞI

Kör rolünü yapan Ömer Oktay, jestleriyle rolüne tamamen sahipti. Yalnız sesine ruhu ezgin bir adamın

Kitaplar Beldesi

" Her insanın kendine göre bir hayat rüyası vardır. Ben bu rüyayı kitap odama gömdüm .
" Temenni ederim ki bu dünyadan ayrılma zamanı gelince Allah canımı kitaplarla d o l u rafların ö n ü n d e k i merdevenin üstünde alsın „

I

Uyanmış
Hasta bir ürperiş
Gine rüzgârın sesinde ,
Yanıyor .
Şimşek ,
Kısa bir kibrit ışığı gibi
Kitapların üstünde .
Oda -
Karanlık
Ve löş -
Raflar tozlu ,
Nursuz bir göz gibi boş
Masada
Kırık bir fincan
ve
Tunçtan bir tepsi ,
Kitapların hepsi -
Bir düşüncenin -
Derinliğine dalmışda yerde,
Kalbin yabancıdır.
Kitaplar beldesinde
Her derde.

II

Gecenin koynundan ,
Sıyrıldı da - güneş -
Düştü denizin baykuş aynasına
Halkalandı suda ışıklar -
Benzedi bir çiçek oyasına .
Rüzgâr esti de -
Yapraklar ses verdi
Asabî bir kadın kahkahasına -
Güneş girdi de -
Neş'eli bir kız gibi
Kitap odasına -
- Uyandı gözlerimde
Gine hayatın büyük kasırgası ,
Virajlı bir yola benziyen macerası .
Göynümde bir an içim yandı
Geçmiş günlerimin -
Acı macerası -

Kemal Peker

ifadesini verecek yerde mütehakkim bir eda vermişti. Hatta iç sıkıntısını ifade eden bir yerde bir " Off " deyişi vardı ki sabrı tükenmiş bir adamın fevranından farklı değildi. hatta provalarda bu sese alışmış olmak lâzım gelen muhatabı bile bu feverandan belinledi. Sonra istihza gülüşlerinin ifadesinde sesin sona doğru gittikçe eriyip dağılması lâzım gelirken birdenbire kesilmesi gibi ufak tefek hatalar göze çarpıyordu. Eş kadın rolünü bayan Melahat Yaşın almıştı mizacına pek uymayan ağır başlı rolü benimsemeye o kadar cehtediyordu ki adeta bu emeniş dolayısıyle cümleri bile ters okuduğunun farkına varamıyordu. Meselâ „ Vasıtalar da gayeler kadar muhteremdir " diyecek yerde „gayelerde vasıtalar kadar kadar muhteremdir " , "bunu anlamıyacak kadar zeki değilsiniz " dedi. hulasa Bayan Yaşın bunda umulmıyacak kadar muvaffak oldu.

Cevdet Kırmız , amcabey rolünde gerek makiyajı gerek serbes tavırlariyle çok iyi idi. Yalnız her vakit için olan acele konuşma itiyadı yüzünden bazı dil sürçmeleri oluyordu.

Aşık tüccar rolünde B. Aydos'un rolu, hareketsiz görülüyordu. Kadının kendisine rol icabı söylediği şu: Bay Salih, size aşıklık hiç yakışmıyor. " Sözünü değiştirerek: „ Bay Aydos size aşıklık rolü hiç yakışmıyor " şekline konularak kendisine söylense pek yerinde düşer . Hele sevgiye müsaade isteyiş sahnesinde koltukta oturmaya devam edişi, yalvarıcı bi sokulganlık göstermeyişi , tabiîliğin pek dışında kalıyordu. Fakat yerdeki halıya gözlerinin takılışı ve kadının "şunu ya-"bancıya vereceğimize siz alın Salih "bey ve tahmin edin bakayım ne eder?„ demesi üzerine gözlerini kıpıştırıp dikkat edişi öyle güzeldi ki bir alıcı gözünün ifadesi bu kadar tam olabilirdi.

KONULUŞ

Eserin sahneye konuluşu dekor bakımından çok iyi idi. yalnız böyle dikkat toplaması istenilen eserlerde salon ışıklarının söndürülüp sadece sahnenin ışıklandırılması daha uygun düşerdi ve o zaman kör karısına : „ beni biraz güneşe götür. " dediğinde pencereden içeri vurmakta olan bir ışık hüzmesi hazırlamak işi akla gelir böylelikle de körün güneşe oturduğu belli olurdu. Bunlar ufak tefek teknik kusurlarıdır, ki dolayısıyle söylememek icap ettiği için not ettik. Yoksa eser bütünlüğü çerçevesinde gayet iyi oynanılmıştır.

Saffet Tunay

Akşam Ve Ben

Tektük ağarmış saçım bir kızıl dertle yandı ,
Kefenledi güneşi; gözlerim incilerle .
Koca bir gün ufukta sanki bir damla kandı ;
Yuvarlandı boşluğa ateşli bir mihverle .

Ruhuma doldu, taştı; akşamın gölgeleri,
Bir bir doğan yıldızlar süzüldüler sulara,
Rüyalar indi, şimdi gümüşledi her yeri ;
Dedim: Gine dalıyor nazarlar ufuklara.

Mehmet Tuna

(Mehmet Akif) Kitabı Hakkında

Yazan: Nehbi Erder
Amasya Veteriner Müdürü

Millî ve siyasi ve hatta dinî benliğini bile yeter kertede bilemiyen, pek uzun yıllar istibdat, saltanat idaresinin ihmal ve lâkaydisi, zulumü tahakkümü ile inliyen, bitkin ve mutahayyir bir hale gelmiş bir kütlenin; (31 Mart) vak'ası, sırayla : Trablusu garp, Balkan harbi facıaları ve nihayet Umumî harp badirelerini peşipeşine gören ve sarsılan mâsum asil milletimizin perişan hali, ne hazindi? Bununla berabere cnebî boyundurukları altında inliyen eriyen ve her an benliklerinden mühim varlıklar kaybeden mahkûm islâm milletlerinin istiklâl, maâliyat, ve bütün hareket ve kabiliyetlerinden mahrum ve âtıl bir zavallı derekesine indirilmiş bulunuyorlardı. ..

İşte derin atâlet; acz'ü cehalet uykusunda asırlarca uyutulan islâm dünyasının irfanî - medenî intibah ve tealisine; arzın ihtiyaçlarıyle mütenasip terakki ve tekâmüllerine refahlarına mütedair kıymetli yazılarıyle, (1908) den itibaren uzun yıllar verdiği emekleri hatırlamayı kendi namıma vicdan borcu bilirim...

Evet necip bir milletin, tarihi şan ve mefahir dolu Türk'ün kültür yayımını deruhde etmek, millî ve vatanî tecellüd ve mukavemet duygularını, ve onda meknuz derin kabiliyet ve zekâyı harekete getirerek medeniyet ve refah kafilesine yetişmek için ilkönce vatan mudafaası, yurt millet sevgisi telkini gerekti: Bunu kâfi derece yapanların başında Mehmet Akif merhum vardır.

Türkün, şehametine; vatan kurbanlarının ve hassaten kahraman Çanakkale şehitlerinin ulvî ve mukaddes hatıralarına dünyanın sonuna kadar ayni şükran ve tehassüs teranesi terennüm edilecektir.

Millet namına da sönmez ebedî bir hatıra olan Çanakkale destanı, İstiklâl marşı mübdiine, bay Eşref Edip, büyük gayretlerle bir biyoğrafi kaleme alıp ithasetti.

Hayata gözlerini kapıyan Akif'in mevki, rütbe iltifat ve tesir ve tehditlere asla inhina ve serfuru etmiyen itimadı nefis ve medenî şeceat sahibi bu mütevazı insanın hatırasına hepimiz için hürmet medenî ve vatani borçtur kanaatindeyim. Gerek görüşte gerek

yazış üslûbunda Realist olan Akif'in billur gibi şeffaf, doğruluk ve necabet kaynağı, yurtseverlik d o l u ruhunu cidden kadir bilir vekur münevver gençliğin, onu ayrıca mezarı başında anması, Üniversitede ihtifal yapması iftiharı mucip olmuştur..

Bu temiz, mert millî şairi bu yüksek sanatkârı seven hayranları bulunmakla beraber herkes için müttehiden sevilmiyeceğine göre bir muarız kütlesi görülmektedir.. Vatan şairinin milletin, ve hak hakikat aşığının hizmetleri, eserleri, eserlerindeki yüksek sanihası ve san'atkârlığı, samimi nevhaları, cuşuşları; hadise ve vakıaları müsbet ve derin görüşleri ve hele kütleyi ilim zevkine terakki ve refaha, millet ve vatan sevgisine mekârime tergip ve irşadiarı vadisindeki yüksek tehassüs ve belâgatleri, heyecanlı çok tatlı ve çekici sade üslupları..

Onun yazıları tahassüs ve nevhaları, tasvirleri şöyle böyle basit okuma yazma bilen vatandaşlardan tutunuz da irfan ve edep vadisinde enyüksek mertebeye varan taraflarından da istek ve lezzetle okunduğu gözönünde tutularak, aleyhdarlarının sırf indî ve hissî, gayri makbul insafsız hücümlerinin mâna ve mahiyetini anlamak ve izah etmek cidden müşküldür... Akif dinî şairmiş mutaassıbmış... miş miş!. Kadirşinas münevver hakperest ekseriyetin iyi bildiği Akif, şarkın olduğu kadar da garbın irfan bedialarını hazmetmiş müsbet ilimlere inanmış bir adamdır.

Böyle münevver bir mütefekkirin taassup ve dar düşünce ile zerrece münasebeti olamıyacağı, ona taassup ve ham sofuluk isnadı iğrenç olduğu kadar da gülünç olacağı süphesizdir..

Modern şair, ilhamını mutlaka gül bülbül, ney mey, kadın, babiat ve mümasili mehasin ve bedayiden mi almalı? kalemini bunlara hasrü kasretmeli. Halbuki ilhamların en temiz ve büyüğü, en heyecanlısı saf ve billûrisi fazilete, vatan ve millet sevgisi duygularına dayananlarıdır.

Ne yazıktır: Bazı insanlar, hak ve hakikata derin bir bitarafî ile bağlı ve hürmetkâr insanlara onların san'at, fazilet, kemalât, bilgi ve zekâ lemaleriyle bezeli varlıklarına hürmet etmeyi bilmedikten başka, zavallılığını mırıldanır haykırır dururlar; bu gibiler acınmıya lâyiktirler..

Herkesin dinî ve vicdanî kanaatleri muhterem ve mahfuzdur, kimse kimseyi bu yönden tenkit ve tezyifte haklı olmaktan başka mazur bile sayılamaz.

Tevfik Fikret de büyük bir şairimiz ve mütefekkirimizdir. Akif ile Fikret'in içtihat ve karakterce birbirine uymuyorlar diye muarızlarının bu çok değerli üstad şairlerimize lisan ve kalem uzatmaları nezahete, ve terbiyeye elbette münafidir... San'at, ilim

Düzköy

Geçen sayıdaki yazının Sonu

Tarihsel durumundan bahsettiğimiz Düzköyün diğer durumlarını neşre devam ediyoruz.

BU GÜNKÜ DÜZKÖY

COĞRAFİ DURUM : Giresun vilâyet merkezinden " 25 " Keşap nahiye merkezinden " 12.5 " kilometre doğuda sahil boyunda kurulmuş bir köydür.. Evler tam deniz kenarından değil, "10" dakika yukarıdan başlar..

Kirlik deresiyle batısındaki "Cingiran" köyünden Değirmen ağzı deresiyle doğusundaki Hisarüstü köyünden ayrılır.. Güneyinde Bayramşah ve Cinğiran sırtları vardır. Sahile yakın kısımlar düzlük ve düz mahalleden yukarı kısımları arızalıdır. Güney ve doğu güney sınırları küçük ormanlarla çevrilidir. En yüksek tepesi takriben (250) metredir. Sahil boyu girintili çıkıntılı olup küçük burun ve koylariyle şairane manzaralara maliktir. Sahilden ve yüksek tepelerden batıya doğru bakılınca Vona burnundan köye kadar olan manzaraların çok tabiî olan güzelliklerine doyum olmaz ..

Köy içerisi portakal, mandalin ağaçlarının ruhnevaz kokuları ve diğer meyve ağaçlarının yer yer verdiği mehasinle doludur. Büyük ırmak geçmez, göl yoktur.

YOLLAR: Köy içindeki yollar bir metre genişliğinde taşla döşenmiştir, çamur olmaz.. Yol

daima sahiplerine takdir ve hürmeti müstelzimdir:

Süleymaniye kürsüsünde, köse imam, mahalle kahvesi küfe, (hasta, meyhane, Seyfibaba, Balkan harbı) Necid (çöllerinde, Çanakkale destanı, Bülbül; Asım; İstiklâl marşı) gibi mevzuları eninler, nevhalarle ördüğü bu şiirleri, huşu, ile sık sık tertil ve inşat ederim. İçtmaî yaralarımızı, müzmin hastalıklarımızı iyice teşhis ederek bir an evvel tedavisine geçmeyi ; medeniyet ve refah kafilesine yetişmemizi candan öğütliyen bu emsalsiz büyük şair gençliğin nurlu, kültürlü yüreğinde yerini muhafza etmektedir. Yurdun hakiki sahibi, atiye emniyet ve iman timsali olan işte bu vakur gençliktir.

Akifin sevgisini mevert imanlı sinesinde saklıyan münevver gençliğe şükranlar...

insan üstad Akif'in hangi şiir veya yazısını okur da ondan derin, derin vecidler hayranlıklar duymaz. Üstadı ziyaret için tesadüfen yağmurlu biraz da çamurlu bir Ağustos gününde Topkapı mezarlığına kadar uzanmıştım. Eğer tesadüfen orada bir aile makberini düzeltmek ve boyamakla meşgul bir zatın (.. Şair Mehmet Akif bey nerede yatıyor biliyormusunuz?) sualime bir adım ötedeki düm düz alâmetsiz küçük bir toprak yeri göstermeseydi doğrusu bulmakta çok müşkülât çekecekmişim .. Merhumun candan içti-

ağzı pazarına iki yol ile ve oradan nahiye merkezine giden şoseye bağlıdır.. Sahil boyunca giden yol yapılırsa güzel bir şoseye malik olacak ve köyün şerefi ile ekonomik durumu bir kat daha artacaktır.. Himmet ve gayret ister.,

YÜZEY ÖLÇÜSÜ : Köy, en yakın bir tahmine göre sahil boyunca (5) kilometre ve sahilden yukarı (7,5) kilometre uzakdadır ki : takriben (37,5 40) kilometre kara itibar olunur.

NÜFUS : Köyün erkek nüfusu (714) kadın, nüfusu (786) ki : cem'an (1500) kişiden ibarettir.

Hane adedi (200) den fazladır..

Tahsil çağındaki çocuk mikdarı kız, erkek, (373) dür. Bu mikdarın (200) den fazlası okula mukayyet ve devamlıdır,

SOSYAL DURUM

1 — Evlerin yapılış tarzı : Bu köydeki evlerin ekserisi iki katlıdır . Bazıları da, bodrum katı ile üç katı ihtiva etmektedir. Mutfak, hamamcık kısmı bu kısımlar içinde ve ahırlarda bodrum katında bulunmaktadır. Ahırı dışarıda olanlar da vardır. Halâları ev dışındaki çukurlara akmaktadır, çoğunun üzerleri kapalıdır. Lâğam tertibatı yoktur.. Evlerin alt kısmı taş dıvar ve ya beton, üst kısmı dolma, damları kiremit, dışarısı çimento ve ya kireçle sıvalı ve boyalıdır. Ayrıca misafir odası olan haneler de vardır. Evler sair köylere nisbetle sıhhîdir.

2 — Mutfak ve yatak eşyaları pek muntazamdır. Yime içme tarzları da mükemmeldir.

3 — Kadın ve erkeklerin giyinişleri medenî kıyafetini muhafaza etmektedir. Kadınların az çok tesettüre riayetleri var ise de taassub derecesinde değildir.

4 — Halk, kadın ve erkek ziraatle meşguldür. Boş kaldıkları zaman yok gibidir, Çünki : İlkbaharda sebze

had ve irfan arkadaşı Naim bey ve muallim Cevdet bey ve büyük muharrir ve kudretli edib Süleyman Nazif bey merhumlar yanında, yalnız zeminle bir seviyede toprak içinde belirli belirsiz beton lahd olmasa, bile aziz ölüye gömüleli beri hayat ve hizmeti, şerefi ile mütenasip muntazam bir mezar, bir abide yapılması için el atılmış bulunmaması insanı müteessir ediyor.

Bir senedir yapıldı yapılıyor denildiği halde bundan iki ay öncesine kadar ihmal edilmiş bulunan bu büyük Adam'ın şanına lâyik güzel bir mezarının meydana getirilememiş olmasındaki ihmale değil bu küçücük inşa işindeki ağır aksaklığa derin bir gönül kırıklığı ile içim yanarak adeta ağlıyarak oradan ayrıldımdı.

Akif hakkında onun çok sevdiği şi'rü edep yoldaşı muhterem ve değerli şairimiz Mithat Cemal ve Balikesir saylavı muhterem Basri gibi değerli zatlar de kitab yazdılar?.. Şu bir sene içinde Akif hakkında leh ve aleyhte yazılmış eserler veya makalelerle bu defa yine Üniversite salonunda gançlik tarafından yapılacak ihtifal ve saire hakkındaki konferans, hitabe ve yazıları bir araya toplamak bir millî ödevdir.

Vehbi Erdat

Amasya Veteriner Mdr

Alucarada Değirmen başı

ve fındık bahçesi işleri başlar, tarla işleri meyve kurutma ve kış hazırlıkları, fındık ayıklama ve saire işleri biri birini takip eder ..

Akşama doğru işten çıkan erkekler kahvelere, kadınlar da komşuları ziyarete giderler bunların elleri yine işsiz kalmaz, çorap dantelâ oya gibi el işleri yaparlar. Hikâye, masal söyleyerek eğlenirler. Misafirlere meyve, kahve, yemek ikram etmek adettir. Kahvelerde kumar yoktur. Eğlence kabilinden tavlı, domina oynanır .

5 — Dinî akideleri sağlamdır . Batıla inanç, günden güne zafa uğramıştır. Bu, en çok ihtiyar kadın ve erkeklerde görûlmektedir. Gençlik , bunlardan beridir. Dinî bayramlarda kabirleri ziyaret, komşu ve akrabayı kutlama ; kandillerde (helva kavurma aşure pişirme adak, kurban kesme) adettir.

Hızır günü ve rumî hesapla mayisin yedisinde umumî bir gezi yapılır. Fakat bundarda kadın ve erkek birleşmezler. Bir ev halkı başkadır.

6 — Belli başlı çalgı çalan ve bunu sanat ittihaz eden ve türkü düzen, beyit uyduranlar yoktur. Yalnız ruhlarda bir iz bırakan yeni ve eski türküleri öğrenip söyleyen, bağlama ile çalmak için uğraşan genç erkek ve kadınlar görülmektedir. Bazı evlerde gramofon bulunmaktadır.

Bu sene, kulübe bir radyo alınmıştır. Halkın siyaset ve musiki ihtiyaçları bununla önlenilmektedir..

7 — Sünnet ve evlenme düğünleri vilâyetin diğer bölgelerindekinden ve merkezdekilerden başka bir hususiyet arzetmez.

Pazartesi günü kız istenip , salı günü umumî hazırlıklar yapılır, çarşamba ve perşembe geceli, gündüzlü düğün yapılır.

Uzak ve yakın köylerle ilgisi olanlar bunları münasip bir hediye ile düğüne çağırırlar. Onlarda münasip hediyelerle köylerinden münasip gördükleri kadın ve erkekle birlikte düğüne gelirler . Bunlara (konak) tabir edilir. (Konuk kelimesinden bozulma olsa gerektir.) Bunlar gelirken tüfenk ve fişekle uzak mesafeden işaret verirler. Düğün sahipleri de bir heyetle çalgılarıyle bunları karşılarlar, gelen-

ler doğruca oyun düzüne getirilir, orada horan, karşılama, kırma gibi oyunlar yaptıktan sonra kendilerine tayin edilen konuk yerine çekilirler. Bunlara yemek verilir. Gelen kadınlarda evdeki kadınlar arasına karışırlar. Bunlar giderken de ayni törenle yolculanır. Perşembe günü öğleden sonra gelin alınır. Gelin baba evinden çıkarken çalgı ile türkü ile ağlatılır başına para saçılır. Bu adetler Giresunun butün köylerinde ayni suretle ve ayni türkü ve törenle yapıldığından ve Aksunun ilk çıkan nushalarında bu hususta fazla malûmat verildiğinden sözü uzatmak istemedim .

PAZAR İŞLERİ, BİNALAR VE DÜKKÂNLAR

1 — Köyün pazar mahalli ve pazar günü yoktur. Çünki yakın mesafede bulunan (Yolağzı) kasabası umumî olduğu kadar bu köyün de hususî bir pazar yeri olmuştur. Cumartesi günleri bütün ev ihtiyaçları buradan görülür ara sıra köyde sığır ve koyun kesilir, balıkçılar da balık ve hamsı getirip satarlar.

2 — Bununla beraber köyde şimdilik işleyen üç bakkal bir berber bir sobacı, bir kalaycı dükkânı ile iki kahve ve bir spor kulübü vardır. Taşcı, dülger, marangoz ustaları da iş görmektedirler.

Umumî yapılardan bir okul iki cami ve bir mescit ile köy ihtiyar meclisi odası mevcuttur .

3 — Köyde fuhuş ve fahişe yoktur. İçkiye iptilâsı olanların sayısı pek azdır. Cünha ve cinayet vak'aları hiç yoktur denebilir. Bununla beraber bilhassa kadınlar arasında dedi kodu, gaybet kanuşma miskin bir hastalık şeklini almıştır.

4 — Halk ekseriyetle borçludur, bunun sebebi, yime ve giymede israf fahiş faizcilere kapılmak, zaman icabı elde edilen ürünlerin para etmemesi gibi hallerdir. Halkın bir kısmı tarım

Çocuk şiirleri

Şamanın kuzusu

“ Aziz S. Tunaya: „

Öyle vurgun ki Şaman ,
Bembeyaz kuzusuna ...
Ondan ayrılmaz bir an ;
Adını koydu : (Suna) ...

⌑

Güzel karagöz Suna ,
Güller taktı boynuna .
Şamanın uykusuna ,
Ne tatlı rüya oldu !

⌑

Kırlarda koşuyorlar ,
Meleyip coşuyorlar ...
Fakat yazık ki : onlar ,
Bir çiçek gibi soldu ...

⌑

Hasta olacak diye ,
Düştüler endişeye ...
Aldılar bin hediye
Ev halkı Şaman için ...

⌑

O hiç vazgeçmiyor :
(Sunam nerde) diyor ...
Sanki kalbinde bir kor,
Yanıyor için için ...

⌑

Nehayet gizlediler ,
Söz edüp hep beraber ...
(Dere adlı) dediler .
(Bu yaramaz kuzuyu ...)

Civarda dere vardı .
Küçük bir orman ardı ...
Suyu deli akardı ,
İyi değildi huyu ...

⌑

Yattı erkenden çocuk .
Benzi her günden uçuk ...
Sanki ölü yavrucuk ...
Gece , böylece geçti ...

⌑

Sabahleyin annesi ,
Uyandırdı herkesi ...
Yoktu Şamanın sesi ,
Vakit de hayli geç ti ...

⌑

Hepsi koştu odaya ,
Sanki, herkes bir kaya ...
Hep ağlaya ağlaya
Yatağı boş buldular ...

⌑

Dere almıştı onu ...
Yalan oyunun sonu ...
Bir masal oldu konu :
Ev halkı mesuldular ..

Salim Şüha Göksan

satış kooperatifine bağlanmıştır .

EKONOMİK DURUM

1 — Halkın başlıca istihsalâtı fındıktır- Senevî vasatî hesapla (6000) kantar fındık çıkarır .

Bundan başka elma ve portakaldan da bir hayli istifade olunur. Bu istihsalât, Giresun ve Trabzon vasıtasiyle harice sevk olunur ..

2 — Toprağın kuvvei inbatiyesi pek iyidir. Hertürlü sebze ve hububat yetiştirmeye salihtir. Fakat halk yiyeceğinden fazla bir şey yapamıyor. Köylünün ziraat bilgisi mahdud ve kısadır.

3 — Köyde sığır, manda koyun hayvanları beslenir fakat ürunleri zatî ihtiyaçlardan artıpta bir servet kaynağı teşkil etmez. .

4 — Köyde işçi gündeliği (25-50) kuruş arasındadir. Halktan harice gidip işçilik yapan yoktur. Hariçten gelip çalışanlar vardır.

5 — Köy civarında şahsa mahsus küçük ormanlar vardır. Bunlardan ev, kayık keresteleri yapılır. yetişen ağaçlar ençok Meşe, gürgen, kestane, ceviz. ve bazı yerinde köknar görülmektedir. .

6 — Keşfedilmiş maden yoktur.

7 — Köyün istihsal kaynağını çoğaltmak için meyveciliğe, konserveciliğe önem vermelidir.

8 — Köyde (imeci) usulü ile çalışmak her köyde olduğu gibi caridir..

SAĞLIK DURUMU

1 — Bu köy halkı sağlık şartlarına oldukça riayet etmektedirler. Hayvanlarının sütünden, yoğordundan, yumurtalarından gıdalandıkları gibi haftada bir kere olsun etsiz ve balıksız durmazlar. . Sebze, tabiatile mevcuttur. .

2 — Köy civarında bataklık yoktur. .

3 — Düz mahallenin suları kuyu suyudur. Yukarı mahallelerde göze suları içilir. . Borularla getirilmesi müm-

kün olan gözeleri veya iyi bir dere mevcut değildir. Kuyu suları o derece içmeğe salih değildir. . Bu sulara lağam karışmaz.

4 — Temizliğe riayetleri yerindedir. .

5 — Hastalık nevilerinden iki verem hastası müşahede altındadır. Diğer sarî hastalıklar görülmemektedir. Aklî hastalıklar yoktur. Bazı hastalıklar vukuunda hastalar Gireson'a nakledilmektedir. .

6 — Çocuk bakımı cihetinden vilâyet çevresinde olduğu gibi anadan, babadan görme usuller tatbik edilmektedir. . Doğum vukuatı ölümden çoktur.

7 — Köy kanununun sağlığa tealluk eden maddeleri halkın isteğile yapılmaktadır. .

8 — Zararlı itiyatlar, kayde şayan bir derecede değildir.

9 - Halkın bir kısmı yazın yaylaya çıkar, bir kısmı Deniz ticaretile meşgul olur. Köy, iklim itibarile ratıp olmasına reğmen poyraz rüzgârları eksik olmadığından sıhhatı bozacak muzur maddelerin tesiri azalır. .

10 — Çocuk hastalıklarından çiçeğe tutulmadan önce aşılanmak, her zaman alınan bir tedbir olmuştur. Senede bir iki Tifo ve diğer hastalık musabı görülmekte ise de salgın değildir Sıtma da yüzde bir görülmektedir. .

OKUMA VE BİLGİ DURUMU

1 — Köyde yüksek ve lise tahsili görmüş olanlar yoktur. Ancak eski medreselerde ve idadilerde okumuş olan on kadar bilgin şahıs mevcuttur.

2 — (1326-1910) Senesine kadar bu köyde resmî okul yoktu mahalle mekteplerinden medreselere veya merkezdeki Rüştiye mektebine girilirdi. . (1910) da bir öğretmenli ve üç sınıflı olmak üzere açılan bu okul, ilktahsilin altı seneye çıkarıldığı tarihten sonra üç öğretmen ve altı sınıflı okul teşkilâtı ile idare edilmiş ve son şekli ile bu gün beş sınıflı ve üç öğretmenli okul şeklinde idare edilmekte bulunuyor. .

3 — Gerek eski medrese ve mekteplerden çıkan ve gerek hususî çalışmalarla bilgisini artıran bir çok kimseler mevcuttur. Bunlardan kadılık, Hakimlik, Kaymakamlık, mektep müdürlüğü huzur hocalığı yapan insanlar yetişmiştir. .

4 — Cumhuriyet devrinde ise açılan ulus okulları sayesinde köyde okumak, yazmak bilmiyen erkek adedi yüzde (20) ; kadınlarda ise yüzde (80) derecesindedir. . [Bu günkü okul mevcudu buna dahil değildir.] okul mevcudu (200) den artıktır. Gelecek yıl bu mevcut daha artacaktır. .

5 — Köy spor kulübü tarafından yevmi ve mevkut gazete ve dergiler getirtilir. Halk bunları okumak için istical gösterir. . Kulübün kütüphanesinden de istifade ederler. .

6 — Köye doğrudan doğruya posta olmadığından bunlar vilâyet merkez postahanesinden bilvasıta alınır.

7 — Bu köy halkı, Maarifin kadrü kıymetini ilk anlıyanlarından bir zümredir. . Bu günkü okul, tahsil çağında ki çocukları istiap edememektedir. Yeni bir binaya ihtiyaç görülmektedir. . Bunu yapmak arzuları pek bariz ise de Ekonomik durumun düşkünlüğü buna maniğ olmakladır.. Köyün Evkafta (6000) lirası olduğu ve bu alınınca yol ve okula sarfedileceği soyleniyor. . Bu parayı almak için teşebbüste bulunulmuştur. . Eğer muvaffak olurlarsa tam teşkilâtlı bir ilk okul binası ve köye bir oto yolu yapmak pek mümkündür. Binanın yeri şimdiden hazırlanmış demektir. Geçen yazımızda bahsettiğimiz eski mezarlık her türlü okul işlerine yarayacak kadar geniş ve elverişlidir. .

Müteşebbislerine başarılar diler, yeni nesilden de ulusa yurda büyük hizmetler bekleriz.

Düzköy Okulu Öğretmenlerinden

Rahmi K. Öğütcü

KOŞMA

İki yeşil geldi kondu göllere ;
Başın yeşil ayakların kırmızı ...
Şeker de var dudağında , dilinde ;
Al yanaklar alma gibi kırmızı ...

Üç gün oldu ben şu dağdan aşalı ,
Beş gün oldu yar sevdana düşeli .
Buyurun ağalar oda döşeli ;
Döşemesi baştan başa kırmızı .

O yarin adı da "Nazlı Sultan„ dır.
Öyle yare tatlı canım kurbandır .
İnci değil , sedef değil mercandır.
Ak kollarda kolbağısı kırmızı ...

Sizin bahçede de güller biterse ;
Bizim bahçede de bülbül öterse ;
Benim vadem senden evvel yeterse
Dört taş dikin mezarıma kırmızı .

Karacaoğlan da der ki: gel otur yanıma
Engellerin kasdediyor canıma
Öldür beni sok elini kanıma
Desinler ki : on parmaklar kırmızı ..

KARACAOĞLAN

(*)

Karacaoğlan orta ve güney anadulunun bir bülbülüdür. Köylerde, yaylalarda, obalarda onun sesi tatlı bir sabah rüzgârı gibi gönülleri uçurur ; damarları alevleyen keskin bir içki gibi kalpleri büyüler ... Kendisi çapkın, zeki ve uçarı bir halk şairidir. Şiirlerinin çoğu İshak Rafet, Sadettin Nüzhet ve Fuat Köprülü tarafından toplanmış ve kitaplar halinde neşredilmiştir. Biz şimdiye kadar hiç bir yerde neşir edilmediğini sandığımız enfes bir koşmasını okuyucularımıza sunmakla bu coşkun şairi mecmuamızda bir kere daha yaşatmış oluyoauz...

S. S G.

Müstehlik fikri bakımından

İçtimaî İlimlerin Ve İktisadî Nizamın Yenilenmesi

Yazan :
Bernard Lavergne

Çeviren :
Akil Koyuncu

V

2 — Şirketin maliyesile meclisi idarelerin bütçeleri arasında tam bir ayrılık tesis etmiştir. Daha umumi tabir ile kooperatif rejisi idarî, ticarî ve malî tam bir muhtariyete maliktir .

Devlet ve umumî idarenin diğer (veparatinler, kavmonlar), şirkete aksiyoner sıfatile iştirak etmişler, tabiatile, her aksiyoner gibi taahhütlerini ifa mecburiyetindedirler. Taahhüt ettikleri sermayeyi tamamen tediye etmemiş buluniyorlarsa, teşebbüsün açıklı çıkdığı taktirde, taahhütleri mıktarına kadar tediyelerini ikmâl etmek zaruretindedirler. Fakat burada yakından veya uzaktan, resmi daire büdcesiyle kooperatif rejisi maliyesinin karışması gibi bir şey mevcut değildir. Ne devlet, nede şirketin bir aksiyoneri şirketin yapdığı zararı kapamiya davet olunamaz. Şirketin gerek maliyet fiatının tenzili, gerek tahsilâtın tezyidi suretiyle, en muvafık bulacağı bir şekilde, kendi maliyesini düzeltmek vazifesi kendine aittir. Müvazenenin takdiri heman mümkün olmadığı takdirde, reji, eşmak mecburiyetinde kaldığını vartayi atlatmak için lâzımgelen parayi en zararsız bir şekilde istikraz etmek mecburiyetinde kalaçaktır .

Buna mukabil, reji tahakkuk eden istifadeleri de kendine saklar. Bunları tevzie karar verirse, ancak çok sıkı bazı şartlar dairesinde yapacaktır. Anamukavelename mucibince, kendini tesis eden kanun veya kararname muktezası olarak, aksiyonerlerine, yapılan kârı, sermaye nisbetinde tediye etmesi memnudur. Ona müsaade edilebilen yegâne şekil temettuun kooperatifce telâkkisi , yani ya müşterilerinin mübayaaları (muameleleri) nisbetinde tevzi yahut - ve bu daha umumi bir haldedir - işin kârını yedek akçe-

Bizde Fındık

Yazan : Kemal Peker

Geçen sayıdan devam

Halk menfaatini görür veya görmez. Burası münakaşa harici : Fakat istenilen hedefe varmanın yegâne yolu, ancak bu günkü prensiplerimizin kanunla yürütülmesi, bol mahsul ucuz, fiat nazariyesini Kooperatifle birlikte fındık bahçesine koymuş olunacağı kanaatına varılmaktadır.

Dünya bakımından fındık ziraatı ve biz :

YER YÜZÜNDE FINDIK :

sine yatırmaktır.

İşte burada aksiyoner resmi idarelerle rejinin maliyeti arasındaki takarrur eden tam ayrılığa parmakla tokunmuş oluyoruz. Acı bir tecrübe ile çok iyi bildiğimiz vaziyetin, tahsilât fazlalarını hazineye ödeyen açıklarını kapatmak için de hazineye baş vuran ve alelâde devlet rejileri olan sinayî müessese veya umumi hizmetlerinin bulundukları vaziyetin tamamen semt kıdemindeyiz demektir .

Elde edilen muvaffakiyetlerden istifade etmek ve irtikâp edilen hatalardan, iktiham olunan aleyhe tahminlerden müteessir olmamak, işte bir ziya teşebbüsü için en maneviyat kıran ve en abes bir vaziyet ve bu bütün devlet veya belediye rejilerinin vaziyetleridir. Halbuki bu ne mali muhtariyeti kâmil kalan kooperatif rejilerinin hiç bir derecede maruz olmiyacakları bir haldir.

Şirketin idari , ticarî ve sınaî istiklâl malî muhtariyetine daha az büyük değildir. Kooperatif rejisinin memurlarını intihap ve onlara verilen ücretleri tayin hakkı tamamen idare meclisindedir. Resmî idareler bunları bilmek mevkiinde değildir ve faalen de bilmezler . Bu suretle kooperatifin rejisi üçüncü şahıslarla olduğu gibi, devletle münasibetlerinde de pek az bir fark ile alelâde anonim şirketlerden, başka bir şey değil. Fakat esaslı bir ehemmiyeti haiz bir karşılık olmak üzere alelâde anonim şirketten, kooperatif gayesi mucibince, fiatların yükselmesine değil, alçalmasına temayül eden dahilî siyasetle ayrılır.

Fındık yer yüzünde bir çok memleketlerde, şimalde ta İsveçten Kap müstemlekelerine varıncaya kadar her tarafta yabani halde ormanlarda mevcuttur. Ancak yabanî halindeki yayılma sahası bu kadar geniş olan fındığın kârlı ve elverişli ziraat sahası pek mahduttur. Ehlî fındık ziraatine mahsus olan bu saha 37-42 arzı şimali dairesinin çevresine münhasır gibidir.

Fındık : Anî hava tebeddülleri, sıcak rüzgârlar, devamlı karlar, geç donlar, kurak ve çorak iklimlerden hoşlanmadığı için mutedil ve mutavassıt bir iklime malik mıntakaları tercih eder. Bundan başka toprak ve havasında muayyen bir rutubetin yukarki şartlara uygun olarak bulunması esas unsurlardan biridir.

Bu itibarla, geniş sahalar halinde ziraati, yukarda mezkûr arz daireleri arasında en çok Türkiye sonra İspanya, İtalya ve Rusyada yayılır. cenubî Afrikada, İngiliz müstemlekelerinde, Kıbrıs Adasınde ve son zamanlarda Yunan Makidonyasında yetiştirilmekte olduğu işitilmektedir. İngiltere, Fransa ve Kanadada eskiden beri bir miktar fındık bahçeleri bulunmaktadır. Fındığın elyevm münteşir bulunduğu bu saha içinde en eskisi şüphe yok ki Karadeniz havzasıdır.

İSPANYA, İTALYADA FINDIK ZİRAATI VE İHRACATI :

Fındık yetiştiren rakip memleketlerin en mühimi İspanya ve İtalyadır. Bndan sonra Rusya gelir. İspanyada fındık Katalonyada, İtalyada Sicilya Avallino şimali ve cenubi İtalyada, Rusya da ise son yıllar zarfında Boti ve Sokoa sahillerinde fındık yetiştirilmektedir. İstihsal kabiliyetleri ortalama bir hesapla İspanya 22, İtalya 18, Rusya 5-6 milyon kilo tutmaktadır.

Bu memleketlerdeki ziraat usulleri çok ileri gitmiş bulunmaktadır. Fındık bahçelerinin hemen her yıl kazılıp bellenmesi ve ocak altları otlarının dahi yetişmesine müsaade edilmemesinden verim kabiliyetleri ; iklim zorluğuna rağmen daima bizden üstün bir fazlalık göstermektedir.

İspanya ve İtalyada fındık sahalarının bu günkü vaziyetleri daha ziyade genişlemeğe müsait olmadığına göre bu memleketler için fındık istihsalâtı azamî haddi bnlmuş denilebilir. Rusyanın istihsalâtını 8-10 milyon kiloya çıkarabilmesi zorunda olduğu söylenilmektedir.

İspanya ve İtalyanın cihan piyasalarına ihracatı aşağıdaki 14 numerolu tabloda gösterilmiştir.

Yıllar	İspanya Kabuklu Kilo	İspanya İç Kilo	İtalya Kabuklu Kilo	İtalya İç Kilo
1925	1.122.885	6.734.700	11.508.200	503.200
1926	1.950.635	6.765.500	13.321.300	930.600
1927	7.877.000	2.563.700	9.546.500	445,800
1928	3.141.900	5.191.400	20.175.600	1.606.000
1929	3.096.400	12.972.800	10.375.500	2.040.600
1930	2.321.100	4.598,200	11.545.800	1.146.900
1931	3.269.500	3.842.000	13.248.300	1.584.700
1932	1.755.500	4.350.000	21.380.100	1.809.000
1943	4.915.200	4.712.200	8.970.900	1.012.400
1934	3.307.200	7.350.600	15.324.300	2.236.200

TÜRKİYE FINDIK İSTİHSALÂTI VE MÜSTAHSİLİN UMUMÎ DURUMU :

a. — Türkiye gerek fındık sahaları gerekse istihsal ve ihracatı bakımın-

dan diğer memleketler fındıkçılığının her zaman için üstünde gelmektedir. Dünya fındık istihsalâtı normal yıllarda ortalama 9 - 100 milyon kilo hesap edilirken bunun yarısını hatta yarısından fazlasını dış piyasalara veren Türkiyedir. Memleketimizin üstünlüğünü ortaya koyan bu rakkamların diğer kısımlarını birinci derecede fındık sahası ve istihsal fazlalığı ile İspanya ikinci derecede İtalya teşkil eder.

Türkiye fındık mıntakası Hopadan Ünyeye kadar uzanır. Ve işgal ettiği saha 1,5 milyon dönümü tecavüz eder. Halbuki İspanya ve İtalyada bu mikdar bize nazaran çok daha az olmakla beraber, istihsal kabiliyetleri fındık bakım ve tımarı sebebile Türkiye fındıklarından daha fazla yekûn vermektedir.

b. — MEMLEKETİMİZİN FINDIK YETİŞTİREN BÖLGELERİ:

Fındık bahçelerinin kesafeti ve sahasının genişliği itibarile Gireson başta gelir. Hopadan Göreleye kadar olan ve Trabzon mıntakasını teşkil eden kısım da istihsal kabiliyeti 14 - 15 milyon, Göreleden Ordu hududuna kadar olan sahada 27-28 milyon Ordu, Fatsa, ve Ünye mıntakasının istihsalâtı da 7-8 milyon kilo olarak tesbit edilirse yekûn 50 milyon küsur bin kiloya baliğ olmaktadır.

Göreleden Orduya kadar olan mıntaka fındık bahçeleri bütün araziyi doldurmuş bulunduğundan bu sahadaki fındık bahçelerinin daha genişlemesi mümkün görülememektedir. Ve bu bölgedeki fındık ağaçları da çok yaşlı olup bahçelerde ihmal edilmiş bir vaziyettedir. Trabzon, Ordu mıntakalarındaki fındık bahçeleri ise diğer bölgelerden daha genç ve onlara kıyasen daha bakımlıdır. Bilhassa Trabzon bahçelerinden bir kaç yıldan beri kullanılmakta olan sun'î gübre bu mıntakanın istihsalâtını bir hayli artırmıştır.

c. — ASIL FINDIK MINTAKASI :

Fındık dünyada en geniş sahayı ve istihsal kapasitesini memleketimizde ve bilhassa Karadeniz kıyılarında bulmuştur. Fındığın bu gün en kesif mahalli Gireson, Trabzon, Ordu, Hopa havalisidir. Çoruhun iç kısımlarından başlayıp Samsun vilâyetinin Terme ve çarşamba kazalarına kadar dayanan ve fındığa menşe olarak gösterilen bu havali hemen hemen boydan boya fındık bahçelerile kaplı bir haldedir. Öyle ki bu bahçeler arasındaki mısır tarlaları ve ormanlar istisna edilirse tekmil bu havali ziraatının fındığa inhisar eylediği görülür.

Memleketimiz fındık sahaları ve istihsal miktarları aşağıda gösterildiği veçhile tesbit edilmektedir.

Memleket	Hektar	İstihsalât Kilo
Ünye	1.000	1.050
Fatsa	1.500	750
Ordu	12.000	6.500
Gireson	40.000	20.000
Tirebolu	12.000	3.750
Görele	9.000	3.750
Vakfıkebir	4.500	2.200
Akçakale	8.800	4.150
Trabzon	4.600	1.000
Sürmene	4.000	2.500
Of	4.000	1.500
Çoruh	1.700	3.050
	100.200	50.800 M. Kilo

Folklorde zaman meselesi

Yazan:
O. Turgut Damiri

Folklorü, bu günkü manada anlamak zarureti onun vakıalarını sayılamıyacak kadar çoğaltmıştır. Hele Filoloji, Arkeoloji ve Etnoğrafi gibi belli başlı ihtisas şubeleri olan ilimleri de çevresine aldıktan sonra; artık Folklorik hadiselerin sonsuzluğuna inanmak bir mecburiyet olmuştur. Vakıalarını bir çırpıda sıralamak, veya derinlik ve genişliğinde bir ölçü kullanarak sarih bir rakkam söylemek zorluğu karşısında; bu heyete giremiyenleri zikretmek daha az külfetli olur kanaatındayiz.

Ses, renk, hareket ve bunların kaynaşması yanında, sanat, örf ve adet gibi mâşeri şu-

Fındıkcılık bakımından istihsalâtın en çok olduğu vilâyet Gireson ise de son yıllarda Trabzon bölgesinin yeni fındık sahalarındaki artma ve çoğalma kabiliyetleri görüldüğünden, Gireson istihsalatına yaklaşmakta olduğu muhtelif yıllara ait aşağıdaki mukayeseli tablodan da anlaşılmaktadır.

Yıllar	Gireson	Trabzon	Ordu
1926	17.814	4.500	8.320
1927	34.691	13.750	7.040
1928	14:367	7.900	3.200
1929	5.139	2.900	1.236
1930	29.750	15.400	6.400
1931	13.355	8.500	4.160
1932	20.438	16.000	5.760
1933	31.497	10.300	5.770
1934	17.015	8.900	5.760

Bu istatistiklerin vasatisine göre Gireson bölgesi fındıklarının bir hektarından ortalama olarak yılda 345 kilo Trabzon fındıklarından dörtyüz Ordu fındıklarından ise dörtyüz yirmibeş kilo alınmaktadır.

Halbuki bize rakip yabancı memleketler fındıklarının bir hektarından İspanyada binyüzelli, İtalyada binelli kilo mahsul alındığı söylenmektedir. Bu rakkamlar gösteriyorki bizdeki fındık ziraatinden tam bir randıman alınamamaktadır. Bunun sebebelerini fındık ziraatı prensiplerimizin tatbiki memlekette çok geç kalınmış olmasına hamletmek lâzım geliyor.

urun katî tezahürleri hep bu muhtevanın zaman içindeki tabiî unsurlarıdır. Milletlerin içtimaî hayatlarında emin bir ayna vazifesi görecek olan bu bilgileri derlemek onlardan millî ve içtimaî tarihlerin karakterini kurmak işi elbette kolay olmaz.

Bunun içindirki Folklor faaliyetlerinde sarfedilen emeklerin ekseriya uzun bir zaman içinde hareketlendiği görülmektedir. Netice itibarile Foklor çalışmalarında hissedilen zaman ihtiyacı diğer ilmî gayretlerdeki zaman ihtiyacına nisbet edilmeyecek derecede çok olmuştur. Gerçi düne kadar Folklor için bu bir zaruret gibi görülmekte idi. Fakat bu gün böyle bir zaman avantajı Folklor için kabul edilemez. Yeter ki Folkloru yeni kıymetler içinde görmelidır. Dün Folklor Labratuvar dışı bir ilim olarak kabul ediliyor ve böyle işleniyordu. Bu gün tamamen Labratuvar mesaisidir. İşte bu değişik anlamlar onu eski vasıflarından sıyırmış yeni veçheye sokmuştur. Binaenaleyh diğer Folklorik meseleler yanında organizesi için girecek olan bir de zaman meselesi olduğu muhakkaktır. Bu hususta düşüncelerimizi bir bir sıralamadan önce, bir parçada maksadımızı teyit edici misaller üzerinde durmak faydalı olacaktır. İtiraf edelimki Folklor diğer ilimler gibi derli toplu değildir. Yurt toprakları genişliğinde bir sahası zamanın karanlıklarında dolaşan bir tarihi vardır. Buraların bağrında saklanan malzemeler Folkloristi zamanın bölümleri içinde türlü bölgelere sürükler. Folklorist bu uçsuz bucaksız zaman ve mesafe elinde eserlerini yılların bir bir üstüne birikmesi neticesi verecektir. Bu zorlu müşkülleri aşabilmek için Folklorü teşkilât ve eleman objektifinden görmek mecburiyeti vardır.

Bu ilimle uğraşmış ve uğraşmakta olan garplı, şarklı bütün Folklorislerin bu gün mevcut eserleri tetkik edilince ön sözlerinde (bu eser yirmi yıllık devamlı çalışmaların mahsulüdür ilâ .....) Tarzında itiraflara şahit olunur. Bu kadar zaman içinde nihayet ortaya çıkan eserlerin ekserisi de, keyfiyet bakımından olduğu gibi kemiyet bakımından da ihtiyacı önlememektedir. Bu küçük izahattan hulâsa olarak şunu çıkarmak lâzımdır: Folklor işi dağınık bırakılarak ferdî olduğu müddetce mesailerinde, mutlaka geniş bir zaman ölçüsü kullanmek mecburiyeti hissedilecektir. Çünki objektif olmak zarureti Folkloriste sadece malzeme toplamak, topladıklarını kayit ederek bölümlere ayırmak gibi yalnız müşahitlikten başka iş vermez. Asıl zamanı öldüren zorluk, gezmek vakıaları yerinde olduğu gibi normal bir ahval içinde görmek verir. Bu gezmeler esnasında ise kendi gibi çalışanlara nadiren rastlayan Folklorcü; tabiatile Entellektüel işçilerden mahrum sayılır.

Ayni sahada bir teşkilât etrafında bir çok elemanlar çalışsa şüphe yokki bunların biribirlerine karşı vazife ve yardımları bu zaman israfının önüne geçer. Böyle bir gayretle meydana çıkacak eserler ise kemiyet ve keyfiyet itibarile eksiksiz olur. Mahaza emeksiz yemek elemsiz saadet olamaz. Bu doğrudur. Saadet az çok çekilen acıları takip ederse değerlenir. Fakat bize düşen vazife bu emeğin organizesidir. Teşkilâtlandırılmış her türlü enerji randuman bakımından da temin edicidir.

Binaenaleyh Folklor sayilerini ferdî olmaktan kurtarmak dolayisile bu uğurda sarfedilen uzun yolları kısaltarak sonuç bakımından daha faydalı kılmak için hatıra gelen şu teebirleri almak lâzımdır:

1 — Fazla eleman - Folklor kültürü - bu işi fert işi değil bütün fikir sahibi vatandaşlara teşmil ederek millet işi yapmak.

2 — Bu elemanlar la geniş ve kâfi bir teşkilât kurmak.

3 — Yurdun dört bucağında çalışan teşkilâtları merkezî bir teşkilâta bağlamak.

Bundan önceki yazılarımızda da israrla tekrarladıklarımızı bir kerre daha işaretlemeden geçmeyeceğiz. (Biz Folklorik menbaaları zengin bir milletiz. Bu ilimle uğraşan bir çok garplı alimler şahsiyetlerine topladığı Enternasyonal saygı topraklarımızda şöyle bir dolaşma deticesi elde edilmiştir. Bu münasebetle temenni ettiğimiz teşkilât içinde yetişecek Türk Folklorislerinin muvaffakiyetleri dünya ölçüsünde akis bırakacağı muhakkaktır. Biz devrim içinde yaşayan milletiz. Zaman öldürecek vaktimiz yoktur.) En kısa bir zamanı muvaffakiyete ulaştıracak gayretler göstermek tarihî karekterimizin hususiyetlerinden biridir. Tahayyül edilen teşkilât hakikat olunca zamanında, mesafeyi de muvaffakiyet uğruna esir etmiş olacağız.

Göz Yaşları

Yazan: Cemal Bora

Akınız göz yaşlarım akınız. Yağmur'u geceleri andıran kara gözlerim siz de olmasanız ben ne yaparım. Oh ne bitmek tükenmek bilmeyen menbanız varmış. Gönlümün derinliklerinden sızarak toplanmaya başladığınız andan, kirpiklerimden süzüleceğiniz zamana kadar çektiğim iztirabı biliyormusunuz ? Eğer yanaklarımdan damla damla yuvarlanmağa başlamasanız O, müdhiş iztirabın beni tıkayıp boğacak

Akınız göz yaşlarım akınız. Ben sizi küçükten, anne kucağından beri tanırım . O zamandanberi hiç durmadan aktınız, önce büyümek, hırsının sıcaklığı sonra tekrar çocuk olmak özlemin acısıyle aktınız. Ya şimdi, niçin aktığınızı biliyormusunuz ....

.... ? Başkalarına dikkat ediyorumda ; her ayrı gözden başka mana taşıyorsunuz . Sevgiyi, seâdeti, ayrılığı, elemi ve nihayet ebediliği siz anlatıyorsunuz. Oh siz meğer ne büyük bir kudrete malikmişsiniz. Çeşit, çeşit renk, renk kimi parlak, kimi sönük, kimi siyah, kimi elâ, kimi yeşil, kimi mavi, kimi baygın, kimi mahmur gözlerde, göllenişiniz hep ayrı ayrı manada ? bir vicdan azabının yükünü taşıyorum. Akınız göz yaşlarım akınız. Onun için akınız : /..../..... ....

Elimde bir genç kız arkadaşın hatıra defteri var. Kapağında ikinci kısım yazıyor. Bu ikinci kısım defterin son sayfalarını karıştırıyorum, yukardaki yazılar okunuyor. İçli bir meraka kapılıyorum. Acaba ! bu arkadaş niçin ağlıyor, Okumağada tereddüt ediyorum. Biliyorum ki hatıra defterleri muhakkak bir yük taşır ve bu yükü hüzünlü insanlar paylaşırlar .

Nede olsa okumalıyım.

Sevgili defterim :

Bu gün sayfalarına neş,e doldurmak istediğim halde yine muvaffak olamadım. Şimdi anlıyorum ki onu seviyorum. Evet tam bir yıldır seviyorum. O, bana olan sevgilerini itiraf ettiği halde ben ona hala birşey diyemiyor ve karşılaştığımız zamanlar samimiyetten ziyade ciddiliğe meylediyorum . Fakat gönlüm bir türlü bu ciddiliğe razı değil. Bu yüzden içleniyor, ağlıyor, üzüliyorum. Ya bana yazdığı mektüplar of bunlar ne gönül açıcı şeyler.

Ben evet ben niçin itiraf edemiyorum ? İşte bir türlü çözemediğim muamma !

Sevgili defterim : bu gün de sana onun mektüplarından birini getirdim. Sayfalarına alıyorum. Sabret alev sakla emi .. ?

Belma ...

Sana bu geceki rüyamı anlatacağım . Zengin dekorlu bir salonda renk renk, demet demet, çiçeklerin süslediği ve etrafında bir çok davetlilerin bulunduğu bir sofrada, karşı karşıya idik. İkimiz bir kadehten Vermut içtik. Dudaklarımız kadehin ayni noktasına geldi. Yemekten sonra çok neşeli bir eğlencenin, efsanevi bir gecenin yıldız ışıkları altında tatlı nağmeli bir müzik bizi ilk defa birleştirdi , bu hayal salonunda saatlerce dansettik. Yorulmuştuk, bir aralık Şüpenin bir aşk bestesi bizi dansedenlerin yanından ayırdı, kendimizi sarmaşık ve kasımpatlarının etrafını çevrelediği bir balkonda bulduk. Sana çiçek verirken uzanan elini öptüm, bir şey demedin ; gülüştük. Bu gülüşme bize kuvvet verdi ; bakıştık. Öyleki küçük bir kadeh içindeki havayı beraber teneffüs eder gibi yaklaştık, daha sonra bu kadeh aralığı da bitti, kirpiklerimiz bir birine karıştı ..?

Uyandım yalnız kalmıştım. Bu rüyayı sen tâbiret.

Dünkü buluşmamızda seni daha yakından anladım ne hassas ruhun var. Karıncanın kanadını ince beline bağlayan nokta kadar hassas 11-8-939

HADİ TAMSEVER

Sevgili defterim :

Bu günde saatlerce baş başa kaldık, ona kendi ailem hakkında uzun uzadıya izahat verdim . Sonrada söylediğime pişman olduğum bir sözü.. Of hâlâ kendi kendime kızıyorum. Ona küçüktenberi sözleştiğimiz biri ile nişanlanacağımı ve ailemin böyle istediğini söyledim . " Sen razımı sın „ dedi, evet dedim. Önce benzi sap sarı oldu sonra da „sözlerin ciddi se sevgine hürmet ederim " dedi . Ne tuhaf niçin kıskanmamıştı ? Kıskanmıyanlar sevebilirmiydi ? 22-8-939

BELMA İÇLİ

Bu sabah onunla bir bahar gezintisi yaptık. Bir kenarında denizin kumları kamçıladığı bir sahil, diğer tarafında çeşitli meyve bahçelerinin bulunduğu uzun bir yoldan yavaş yavaş yürüdük, şehirden uzaklaşmıştık. Kır bahçelerinden papatyalar topladık ve geri döndük.. Gün geçtikce onunla içten alâkadar olmaya başlıyorum, acaba niçin ? 8-9-939

BELMA İÇLİ

Bu günde elimde karışık bir kâğıt üstüne yazılmış ve " S.D „ lıma diye başlayan bir yazımı gördü. Bu yazımda " Beni niçin kucaklamıyursun niçin sevmiyorsun? sen ki bütün göz yaşlarımı sinesine toplayan biricik sevgilimsin, haydi beni öp, beni teselli et bu gün çok içliyim, bu gün çok iztirablıyım „ cümleleri sıralanmıştı. Ona bu kâğdı, vermek istemezdim , zorla aldı, okumaya uzaklaştı. Geri döndüğü zaman renginin çok değişmiş olduğunu gördüm üzüldüm. O bu haliyle benden hiç bir zaman böyle şeyler ümit etmediğini anlatıyordu. Hakkı vardı. Fakat ben hakikatı söyleyince tahmininin yanlış olduğunu anladı. S.D. remzinin hakikî manası, (Sevgili defterim) di. Görüyorsun ya sevgili defterim ; Onunla ilk defa senin ismin için, kıskançlık hissine kapıldık. 19-10-939

BELMA İÇLİ

Bu günkü buluşmamızda bana bir buket yaptırdı . Ondan ayrılıp eve gelince çiçekleri saksıma koydum. Saatlerce seyrettim, kokladım, ağladım. Bu seyirde onu görüyor, bu koklayışta onın ılık nefesini hissediyor, bu ağlayışta

ona dert yanıyordum. Sevgili defterim, buketle bana verdiği bir mektübu de gine sana getirdim . Affet emi ...? 2-11-939

BELMA İÇLİ

Belma .....

Sen, ruhumun ilham kaynağısın. Kışın kahhar fırtınaları bile Sana olan sevdamın ihtiras fırtınaları yanında zerredir. Bana geçen gün başkasıyle nişanlanacağını, geçmiş sevgilerini anlatırken karşında saçının telinden daha ince duyguların kadak hassas bir gönül olduğunu düşünmedin .

Şimdiye kadar bana verdiğin yazılarını, yastıklarımın altında sakladığım akşamlar . . . . Rüyalarımı evindeki yatak odana gönderdim. Sen karyolanın içinde renkli geceliklere bürünmüş uyuyordun. Ben , usta bir elin işlediği mermer güzellikleri seyreder gibi, eşsiz vucudunu kana kana seyrettim. Güçlükle, iztirapla çıkarabildiğin nefeslerini sabun köpüğü gibi topladım. Rüyalarım onlarla yaşadı. O an benliğim sendin, herşeyim sendin. Heyhat bu eşsiz tablonun seyri çok sürmedi, Bilmem hangi bir hissin taşınmaz yükü altında ezilmemek için birden bire sıçradın, kalktın, su içtin ve pencereye kadar gelip dökülen yıldız ışıklarını seyrettin. Yıldızlar.. derler ki her insanın mutlak bir yıldızı vardır. Fakat senin yıldızın nerede, niçin bu karanlıklar içinden süzülüp pencereden girmiyor....? Bundan mahrum olan gönlünün terennüm çerçiveleri, dudaklarını emdin, emdin, emdin.... Fakat bu emişin tadı ne...? Tekrar yatağına gömüldün, bu seferde ağlıyordun , ağladın, ağladın .... Ağlamakta haklı idin çünkü gecelerin günahsız geçiyordu....? Günahsız geçen gecelerin tadı ne ?

. . . . .

Sensiz ayni geceleri yaşıyorum. Dün nemli gözlerine bakışlarımla bir buse kondurdum, iade etmedin sende kaldı. Bakışlarımı ve buselerimi sakla onları bir gün belki geri alacağım . . . .

1-11-939 HADİ TAMSEVER

Sevgili defterim :

Onun her mektübundaki öldürücü iztiraba artık tahammül edemiyorum. Fakat bilmem ki nasıl muvafakat edeyim. Onun olmama imkân yok, onun da benim olmasına imkân yok. Çünkü ben küçüktenberi taşıdığım sevgime hürmet etmek istiyorum . Öyle ya benim yüzümden bir genç niçin bedbaht olsun. Hele onun vaziyeti, onu da bir seven var... Bu sevgi de benim yüzümden niçin sönsün ? Bilmiyorum hangisini tercih edeyim. . . . .? Ne yapayım şaşırdım kaldım . . . .

26-11-939 BELMA İÇLİ

Sevgili defterim :

Bu gün sana iztirap getiriyorum. Kaç gündür, evet tam on gündür elime almamıştım. Çünkü o hasta idi, hasta olmuştu. Evine gidemedim, yalnız sık sık haberini aldım. Bu hasretliğe dayanamıyorum. Acaba bu gün gelecek mi ?

İşte kapı çalındı .... Postacı ..... Sevgili defterim, Hadiden mektüp geldi oh ne iyi , haydi beraber okuyalım ....

" . . . . . Belma :

On gündür hasta yatıyorum, bu ayrılık biliyormusun beni nekadar sarstı. Senden ayrı kaldığım bu on gün içinde gönderdiğin mektuplar , gelen doktorlardan daha iyi bir telkindi.

Mektüplarına ancak bu gün cevap verebiliyorum . Beni affet emi. Şimdi Hastalığın on gün için kapattığı gönül kapımı tekrar açacakkadar iyiyim. Onu işte sana açıyorum.

açıyorum .

Hatırlıyormusun ? bir gün bana bakarak " Göz bebeklerinin içinde kendimi görüyorum „ demiştin. Bu hakikatı şimdi keşfettim, göz bebeklerimin içinde sen varsın, demek gönül kapısı burası imiş ne iyi değilmi ? O bebeklerin ışıkları sönünceye kadar hep bu kapıdan gönlüme akacak' benimle gülecek, benimle ağlayacaksın .

Sevgi ancak gözler sönünce ve onu gönle bağlayan damarlar kuruyunca koyulmuş. Fakat ben öyle bir sevgi tanıyorum ki bu ebediliğe bir örnektir bu benim sana olan sevgimdir 4-12-939

HADİ TAMSEVER

Ne içli mektüp bu, of hayır hayır beni bu kadar fazla sevmesine müsaade etmiyeceğim. Bütün hakikatleri itiraf edeceğim. Nişanlanacağımdan nişanlımın yakında geleceğinden bahsedeceğim, onun ismini bulunduğu yeri ailelerimiz arasındaki samimiyeti anlatacağım. 5-12-939

BELMA İÇLİ

Dün ona bütün hakikatleri itiraf ettim. benzi sapsarı beni dinledi bu sarılık benim yüzüme de aksetmiş olacak ki dündenberi ayni rengi taşıyorum . Ağlıyorum, ağlıyorum . 6-12-939 BELMA İÇLİ

Hâdi beş gündür yine hasta, yarın İstanbula götüreceklermiş, of ondan ayrılmak . . . . . Ağlıyorum ağlıyorum . 11-12-939

ZEVALLI BEN

Sevgili defterim :

Tam dört aydır seni elime almadım daha doğrusu alamadım. Bu altı ay içinde, çektiğim iztirabı bilsen bana acırsın . Hâdi dört aydır Sanatoryomda yatıyor..... Hastalığına sebep benim, bunun için çektiğim vicdan azabı , bu iztirap artık tahammül edilmez bir hale geldi.

Hâdiden gelen mektüplar da ne öldürücü, yarabbi ...

Onları okumaya bile elim varmıyor. Evet sevgili defterim, dinle şimdi:

„ Belma .....

Burada yalnız sen yoksun, iztirabınla beraber herşey var. Hatta bütün hassas insanlarda burada toplanmış. Öyle samimi ve asude hayat ki hiç bir kanunun hürriyeti tahdit etmeyeceği bir yer. Tabiilik içinde sun'i bir hayat yaşıyoruz. Meselâ gülüşlerimiz gibi onlar çok sun'i oluyor .

Bu mektübumla köşkümüzün resmini de gönderiyorum. Bu köşkün adına niçin Sanatoryom demişler ? " hassas insanların kafesi " deseler daha iyi değilmiydi ?

Belma ..... acaba ! Marmaranın rüzgârları , Heybelinin çam kokularını sana kadar ulaştırabiliyor mu ?

Ya bu adanın gurubu ; Güneş her akşam bizim bir günlük ömrümüzü renkli bulutlara sararak denizin ötesinesine götürür.

Düşün bir kere bir kaç saat önce kızgın bir güneş akşam olunca sarılıklara ve kırmızılıklara bürünüyor biraz sonra da koca bir hayat denizin sinesine gömülüyor. Tıpkı bizim altı ay önceki sevgimiz gibi. önce alev alev bir yangın, sonra bu yangının göz göz ettiği bir kızıl yüreksap sarı bir çehre.

Belma . . . . Zannetme ki bu hayatımdan memnun değilim ? Bu hicran yokuşunu ağır ağır tırmanmak kadar zevkli birşey tasavvur edilebilir mi ? Varsın karşımda bana bir zamanlar tatlı tatlı bakan gözler olmasın, hayalleri varya yetişir. Varsın bana bir zamanlar t a t l ı tatlı anlatışların duyulmasın, hatıraları varya yetisir.

Hatırlıyormusun? Sevgili Belma .... Dokuz ay devam eden iztirabıma mukabil senden ayrılırken, hayatımdan, herşeyimden daha fazla sevdiğim gözlerinden bir defa öpmek istemiştim. Reddettin, öptürmedin. Bu benim sana verdiğim sevgime , ve hayatıma mukabil ilk ve son isteğimdi.... Onu vermiş olsaydın belki bu gün buralarda olmayacak, bende hür insanların arasında, belkide seninle mesut olacaktım. Bir ayrılış busesi.... Bunu da önceden çok önceden bakışlarımla gözlerine buseler kondurduğum zamanlar sana bir mektübumda yazmış ve bakışlarımı buselerimi sakla onları bir gün isteyeceğim demiştim. Bana bunu çok gördün....... İnanki şu anda için için ağlıyorum, gönlüm doktorların beni iyi etmesini değil , senin sevgini ve seni arıyor. Sen, sen sevgili Belma, yanımda, karşımda, sen varsın, beyaz gömlekli hemşirelerde senin yürüyüşünü, gülüşünü, arıyorum.... Of yine ateş bastı... İşte akşam gurubu.... Bu mektübumu sana yine bir günlük ömrümle beraber gönderiyorum..... Sana verilecek daha bir çok günlerim var .... Bakışlarımı gözlerinden öpmeğe yollıyorum... O gözler.... O gözler bana gülen gözler, şimdi kime gülüyorsunuz....?

15-4-940 HÂDİ TAMSEVER

Görüyorsunya sevgili defterim. Hayır artık sana sevgili demeyeceğim. „ elemli defterim " diyeceğim. Şimdi de vicdan azabından kurtulamıyor ağlıyorum. Gündüzlerim, gecelerim of .... Onun hayaliyle geçen gecelerim. Niçin beni uyutmuyorsunuz ? 20-4-940 BELMA İÇLİ

Of.... Şimdi herşey bitti, herşey mahvoldu Hâdiden mektûp alamıyorum. Giden mektûplarımı da okutmıyorlarmış . 22-5-940

ZEVALLI BELMA

Hayır hayır duymak istemiyorum. O yaşıyor, onun ebedi ayrılığı yoktur, olmayacaktır. . . . . Ne, son sözü Belma... Belma... mı olmuş? . . . .

13-6-940 ZEVALLI BEN

Elem ve hicran dolu defterim, seni böylemi bitirecektim. Göz yaşlarımla yıkanan yapraklarınız, şimdi insan yiyen nebat yaprakları gibi beni yiyip bitiriyor . Hayatım Hâdinin, resimleri üzerine çekilen siyah kordeleler kadar karanlık. Yağmurlu geceleri andıran içli gözlerim, akınız durmadan akınız... Bebekleriniz Bebekleriniz sönünceye kadar menbalarınız

Söyle Şimdi

Gördüm suda gölgeni , yaklaştım adım adım ;
Bir tek duygu içinde : sade seni aradım :
. . . .
Çobanlar kaval çalar , koyunlar melerdi hep ,
Yemyeşil çamlıkları , feryadım delerdi hep ..
Sensiz gezmek, dolaşmak, seni aramaktı bu ;
Aramak sade seni , aramak .. Bir haktı bu ..

Kimdi, dalıp ormana yeşillerin içtiği ?
Söyle çoban dost, söyle.. Bırak kavalı şimdi :
Yanımdan biraz evvel selâmla geçen kimdi ?

Kimdi , bu ormanların içinde yitip giden ?
Kimdi , adsız birini geriye itip giden ?
Kimdi , kimdi ?
Söyle çoban ,
Söyle şimdi !.

Enver Konanç

kuruyuncaya akınız.. Akınız ....

20-6-940 ZEVALLI BEN

BELMA İÇLİ

Belmanın hatıraları baş sayfada aldığım kısımla üçüncü cilt deftere atlıyordu . Onu bulamadım daha doğrusu istiyemedim. Şimdi bu kızı nasıl teselli edebilirdim. Teselli, onun acılarını tazelemekten başka bir şey değildir. Sustum, bu susmak beni içli bir düşünceye ve haklı bir iztiraba sürükledi. Bu iztirap damla damla göz yaşı halinde dökülmeye başladı. Yine bir hatıra defteri okumaktan, yük altına girmiştim. Şimdi bu yükü taşıyamıyorum, yorgun gözlerimden yaşlar damlıyor, ne tuhaf ağlıyorum. Niçin ağlıyorum bilmiyorum? Hâdiyle, Belmaya acıdığımdan mı ? Yoksa bakışlarımda, göz çukurlarımın derinliklerinde gömülü dünkü iztirap hatıralarımın canlanmış olmasından mı.? . . . .

1 - 7 - 940 CEMAL BORA

Giresonda Yirmi Yıllık Basın Hayatı

YAZAN : Nuriahmed Çimşid

«YEŞİLGİRESON» Gazetesi Sahibi

Baştarafı evvelki sayılarda

(Yeniyol) gazetesi Trabzona nakledildikten ve matbaası da bahsettiğimiz şekilde memlekete mal edildikten sonra matbaanın da adı (ışık) olmuştur.

Matbaanın bulunduğu bina şimdiki Küçükyalı parkının yanında Hıdış oğlu hanının içinde bir kaç mütavazı daireyi işgal etmekte ve çalışmakta idi. Memleketin bedestani olan ve cidden eski bir eser olarak muhafaza edilmeğe lâyık bulunan bu bina meydan ve bahçe yapmak için (hâk ile yeksan) kılınmıştır. Vaktiyle mecmua halinde ayda iki defa ve intizamsız olarak çıkmakta bulunan (ışık) mecmuası kendi adındaki matbaasının tesisi ile haftada iki defa intişar etmeğe ve memleket işleryile yakından alâkadar olmağa başlamış bulunuyordu.

Siyasî (Işık) gazetesinin baş yazıları o sıralarda " K. D„ imzasile tarafımdan yazılmakta olup muvakkat bir zaman için mes'ul müdürlüğünü, Harbiye mütekaidlerinden Dede oğlu Ziya yapmış, bilâhare de aldığım ehliyetle gazetenin mes'ul müdürlüğü , yazarlığı ve sonuna kadar tarafımdan idâre edilmiştir. Fakat gazete günün birinde o zamanın valisi şimdi Zonguldak mebusu Bay Rifat Vardar'ın sui, zannına ve bir münevver Casusa kurban edilerek kapatılmış bulunuyordu. Zira gazetenin mücadelesi, bilhassa (Hüd Hüd) imzalı yazıların olgun ve dolgun mevzuları muhitte alâka toplamakta idi.

●

İlk bir kaç sayısı (Yeniyol) matbaasında basılan (Şenyuva) mecmuası da ışık matbaasında tekrar çıkmağa başlamış bulunuyordu..

öğretmen bay Hilmi Bozkurd'un çıkardığı bu güzel mecmua on iki sayı kadar devam etmiş muhitte bütün vilâyet çevresinde tutunmuşdu. Memleketin fikir hayatına hizmet etmiş olan bu arkadaş Alınyoma köyü okulu baş öğretmeni bulunmakdadır.

— Sonu var —

Giresun Sporunun Geçmiş zamanlarına Bir Bakış

Yazan: Şükrü Turgut

Geçen sayıdan devam

Bu iki spor kulübünden sonra Giresuu (Türk ocağı) nda 1923 senesinde spor teşkilâtı yapılmış bu cümleden olarak hemen bir futbol takımı teşkil olunmuştur. O zaman (Türk ocağı) reisi sabık liman reisi bay Hilmi idi . Bv futbol takımı o zaman burada oğretmen bulunan bay (Faruk) tarafından çalıştırılmış olup Ankaradan şehrimize bir maç için gelen (Muhafız gücü) takımile bir maç yapmış ve cüz'i bir farkla (2 - 1) yenilmişti .

İki sene sonra bu takımın kaptanı Faruk ve arkadaşlarının teşviki ile 1925 senesinde (Giresun spor) spor kulübü Giresunda üçüncü spor kulübü olarak tesis ve bu takım bu kulübün ilk takımını teşkil etmiştir. Bu futbol takımı (Türk ocağı) idare hey'etince intihaba müessir olmak zorunda bulunduklarından lağv olunmuştu .

ilk Futbol Takımı

Bu spor kulüplerinde teşkili düşünilmeyen futbol takımı 1923 senesinde (Türk ocağı) nda teşkil olunmuştur. O zaman Türk ocağı reisi sabık liman reisi bay hilmi idi. Bu futbol takımı o zaman burada öğretmen bulunan bay Faruk tarafından çalışdırılmış olub Ankaradan şehrimize gelen (Çankaya) takımile bir maç yapmış ve çüz'i bir farkla yenilmiştir. Türk ocağı bu takımı ileri gelen bazı sporcularının idarî işlere de tesire çalıştıklarından lağv etmiştir.

İşte bu mülga takım kaptanı bay Faruk ve rüfekasının teşvikiyle Giresonda üçüncü spor kulübü olarak Çınarlar mahallesinde (Gireson spor) spor kulübü teessüs etmişti . Bundan ve diğer kulüblerden gelecek yazımızda bahs edeceğiz...

(Giresun Spor) Spor Kulübü

1925 senesinde açılan bu spor (Giresunda üçüncü spor kulübüdür) müessisi (bay Sırrı Ünal) dır. Bu zat şimdi levazım yüzbaşısıdır .

Kuruluşunda o zamana göre oldukca kuvvetli bir futbol takımı olan bu kulüb bir hamlede (182) kadar üye kayit etmiştir .

Bu kulüb Çınarlar mahallesinde (Yüksek kahve) denilen küçük bir kahvede tesis olunmuş bir sene kadar sonra kişla pavyonlarından birine nakl olunmuştur. Birinci defa seçilen reisleri (bay İbrahim Kumaş oğlu) dur. (Bu zat şimdi Ankarada Dahiliyede yüksek bir makam işgal etmiş bulunmaktadır .)

İkinci defa seçilen hey'ete de reis (Yüzbaşı Necib bey) olmuş ve sonra sırasile Kalpakcı oğlu Haşim, Tahrirat müdürü Şevket, Talâslı Mehmet Ali, Kumaş oğlu Cemil Hüseyin, (şimdi maarif müdürü) Doktor Ali Naci Duyduk, Varidat müdürü Süreyya, Avni Şen Özden, İhsan Âli Gürak, Binbaşı Necmeddin (Jandarma mektebi müdürü) Kasap Osman oğlu Emin, Hacı Ahmed oğlu Kadir Gürsoy beyler idare etmişler ve son olarak da bay Harun Hattat reis seçilmiştir halen Harun Hattat bu kulübün reisidir .

 TIYATRO

Julyet ile Romeo

"Manzum Trajedi„

YAZAN : Şekspiyr
Nazma Çeviren : SAFFET TUNAY

— İkinci Perde —

Kapulet -
Görüyorum: Montegü, bu şeref dâvâsında
Hiç de benden aşağı kalmadı, doğrusu ya.
Mâdemki aselette isbat ve iddialıyız ;
Artık bu iki yaşlı düşman barışmalıyız.

Paris -
Bütün bir şehir halkı, sayar her ikinizi;
Üzülürdüm gördükçe böyle didiştiğinizi.
Ha.. Nediyordum, evet dönelim sözümüze..

Montegü -
Dönüyorum gine hep tekrar ettiğim söze:
Gözu açılmamıştır; Toydur oldukça kızım.
Sanırım daha iki bahar görmesi lâzım
Ki, evlenme çağına girmiş sayabilelim,
Ondördücü baharı yeni gören Jüliyetim.

Paris -
Anne olmuşları var, daha küçüklerinin.

Montegü -
Fakat bu erkenciler; her saat acı, enin
İçersinde yaşarlar. . Benim se bu dünyada
Kırık ümitlerimi Jülyet uyandırmada.
Biricik varisim o. . Sade onun kalbini
Kazanmaya bak, Paris; Benim kararım, ancak
Onun rızasi ile beraber bulunacak.
Evet desin o hele, ben onu tamamlarım;
Onun dudaklarına bağlı benim kararım,
Bu akşam konağıma aile töresince
Dostları çağırmamız gerek olan bir gece.
Siz de buyurunuz da değimsiz Kapuletin
Salonunda görülen yıldızları seyredin
((Topallıyan bir kış)) ın arkasında((süslere,
Çiçeklere bürünmüş Nisan)) ı gör bir kerre.
Dinle söylenenleri güzellikler içinde;
Kızımı da görürsün onların önlecinde(*)
Buyurunuz arkamdan
(Hizmetçiye dönüp bir listeyle bir tomar zarf vererek)
Sen de dolaş Veron'u
Şu listede yazılı dostlara dağıt bunu
Ver, de ki her birine: açtı bu gün Kapulet,
Kapu kanatlarını; ediyor sizi davet.„
(Hepsi çıkar uşak yalnız kalır.)

Uşak - (Yaklaşarak)
Okuma bilmemek de yarabbi, nekadar zor
İşin yoksa listeyi rastgeldiğine okut, sor.
(Benolyo ile Romeo birlikte gelirler)

Benolyo -
Dinle dostum: Bir ateş yakar öbür ateşi.
Diyorlar ki: " düştüğü yerden kalkarmış ki şi „
"Acıyı bastırırmış, diyorlar, başka acı „
" Ruhumuzun hep yeni ümittir ihtiyacı „
Bırak göz yaşlarını; şu yaralı gönlüne
Yeni bir aşkın tatlı zehiri aksın gine.
Eski iştiyakları söndürecek bir bu var.

Romeo -
Salık verdiğin ilâç, doğru, aklıma uyar.

Uşak -
Sinyor, affedersiniz, var tabiî okumanız.

Reme - Var evet,

Uşak -
Siz galiba okumayı kitapsız . . . . . .
Öğrendiniz değil mi? Okuynuz lütfen şunu

Romeo -
Okunaklıyse eğer, dinle okunuşun.

Uşak -
Ne güzel konuşmanız? Bahtınız açık olsun.

Romeo - Okur:
Anselim kontu ile kızkardeşleri kont'un
Sinyor Martino ile karısı ve kızları.
Sinyor Plastino ve yiğenle baldızları.
Dul madam Vitroviyo, Merkosyo ve kardeşi,
Dayım Kapulet ile kızları, sayın eşi,
Sinyor Valantinoyle yiğenleri Tibalet,
Sevğili yeğenimiz Rozalin dö kapulet,
Sinyor Luçyo ile eşleri sayın Elen. . .
Ne günel bir toplantı; nerde bu, söylesen E?

Uşak -
Orada

Romeo
Orası ne?

Uşak -
Devamı Var

GÖZ GÖZE

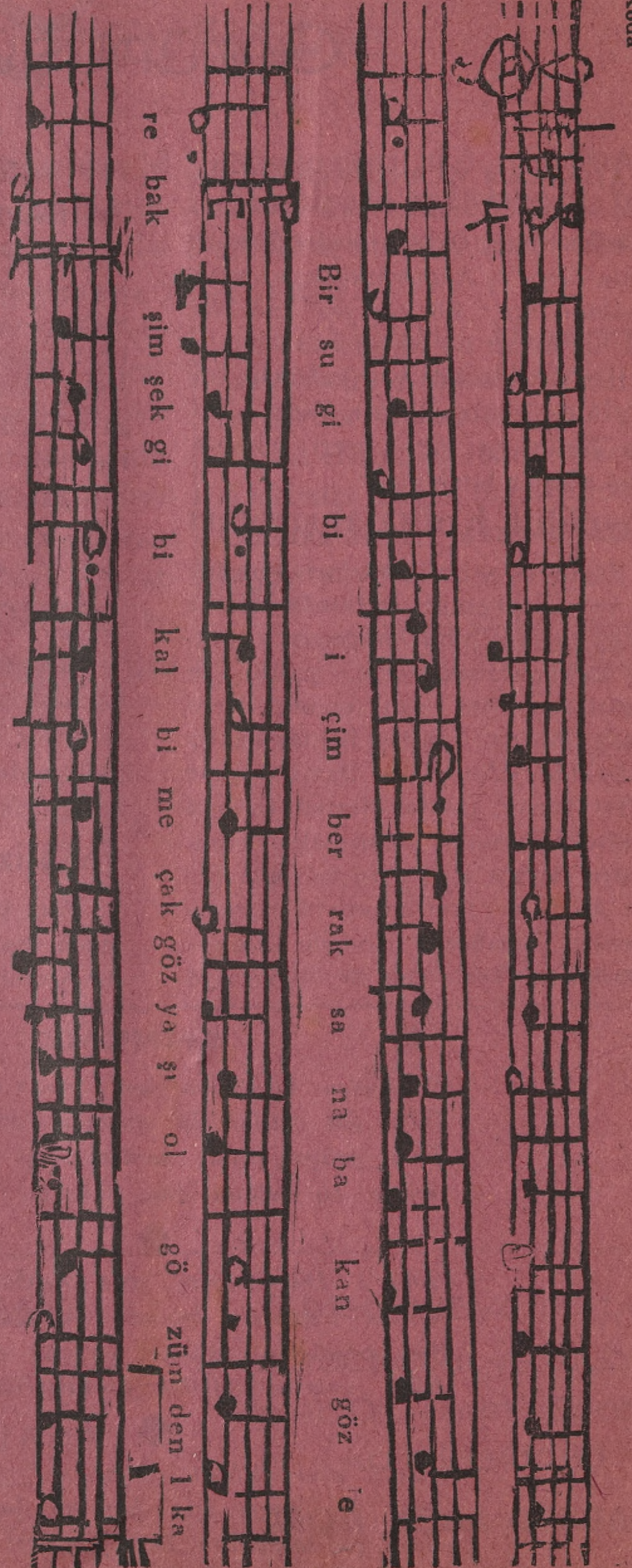
Vals

Söz ve Beste: Burhan Ulaç

Koda

SÖZ

Bir su gibi için berrak
Sana bakan gözlere bak .
Şimşek gibi kalbime çak
Göz yaşı ol gözümden ak .

Göreyim sende güneşi ,
Yoktur böyle yarin eşi .
Göster gönül güvenişi ,
Kendini göğsüme bırak .

Sevdamızı söyleşelim ;
Söyleşelim , gülüşelim .
Saadeti üleşelim ;
Gençlik bürhanıdır bu hak ,

Halkevimizin Bir Aylık Görünüşü

Ayın ikinci ve üçüncü günleri akşamı temsil kolunun kuvvetli Amatörlerimizden Ömer Oktay, Cevdet Kırmız. Saime Yaşın ve Aydos arkadaşlarımızın hazırladıkları " Kör „ piyesi çok büyük bir başarı ile temsil edilmiştir.

Her iki temsilde çok kalabalık bir halk kitlesi bulunmuştur. Vedat Nedim Tör'ün bu güzel eseri muhitte derin akisler bırakmıştır.

Köycülük Kolu Calışmaları

Köylü ve şehirli halkımızı paraşutlar ve paraşutçular hakkında tenvir etmek, onlara millî birliğimiz kuvvetini Hükûmetimizin açık, şuurlu ve dürüst siyasetini izah etmek üzere Keşap, Piraziz, Yolağzı, Bektaş pazaryerlerinde Salim Sühe, Hamit vardar Saffet Tunay, Doktor Nuriali Özkaya tarafından umumî konuşmalar yapılmıştır. Ayrıca H. Partisi reisimiz İhsan Ali Gürak tarafından vilâyet merkezinde, Bulancak, Tirebolu, Görele kazaları merkezlerinde de bu konuya dair konferanslar verilmiştir.

Kurslar:

Halkevi salonunda fındık istasyonu uzmanları tarafından köylülere mahsus olmak üzere bir kurs aılmçıştır. Desrlere mülhakattan 52 kişi devam etmiş, bunların (30) zu vesika almağa muvaffak olmuştur. Başarı göster n rin.

(24) ü merkez kazadan
(4) ü Bulancaktan
(2) si Tireboludandır.

Elektrik Kursu :

Halkevlilere elektrik ve elektrikcilik hakkında bilgiler verilmek maksadiyle bir kurs açılmış ve faaliyete başlamıştır. Kursu mühendis İhsan Barlas idare etmektedir.

Evimiz İdare Heyeti :

Yeni talimatname mucibince yeniden teşekkül ederek çalışmalarına hız verilmiştir.

ANNEME

Köyümden ayrılırken beni andın mı annem ?
Tatlı göz yaşlarımla yıkandı içli sinem
Tatlı geliyor bana herdem seni düşünsem
Geride bir oğlum var o da bir yetim , anne !

●

Anne : Dün akşam evde beraberdik seninle
Elinde tespihinle başında çemberinle
Sen örtmüştün üstüme yorgunı ellerinle
Rüya imiş ne iyi bu gördüklerim , anne !

●

Anne : seni Allaha ediyorum emanet .
Sana kavuşmam için her an bana dua et
Beni çok seviyorsan her gün bir mektup ilet
Senin mektubun benim bir tek tesellim , anne !

Kıymetli Aksu Mecmuası Müdürlüğüne

Halkevimizin değerli dergisi Aksu'nun beşinci sayısında Bulancak maarif memuru bay İbrahim Erenel'in (Şeyhmusa) köyü hakkındaki köy tetkiklerini istifade ile okudum. Ancak köyün içtimaî durumundan bahsedilirken köylü üzerinde Gedik Ali ve Tirali oğullarının nufuzu fazladır denilmektedir. Muhterem öğretmenin bu satırları ilâve etmekden ne fayda umduğunu bilememekle beraber köy üzerinde nüfuzumuzun ne olabileceğini daha ziyade aydınlatması ve işi mübhem bırakmaması icab ederdi sanırız.

Bu köydeki Atalarımızdan kalan bağ ve bahçelerimizi idare ederek millete ve memlekete hizmet etmekden ibaret olan şahsiyetimize böyle telmihlerde bulunulmamasını tavzihen arz ve beyan ederim.

Umumi Meclis azasından
ABDULLAH TİRALİ

Yazı işleri Müdürü
AVUKAT
İHSAN GÜRAK

Basıldığı Yer
IŞIK MATBAASI — Gireson

Mecmuaya ait bütün müracaatlar ve muhabereler Dil, Tarih, Edebiyat komitasından SALİM SÜHA GÖKSAN'la yapılmalıdır

Fiyatı : 10 Kş

(IŞIK) Matbaası — Giresun